

Wël Jethu ci Matheo göt

Wët nhom

Athör Matheo è jam Wët Puoth Yam ye Jethu raan ci lueel, yen bï koc waar yiëth kärac yiic, raan yen ci käj kenhüim tiëen thïn, käk ci Nhialic thön kacke. Käkkä, aa yeku yok athör theer wël Nhialic yiic. Wët Puoth Yam kënë acie tënë koc Itharel kepëc, koc kek ke dhiëeth Jethu thïn ku dïit kamken, ee wët puoth lëk thëi ebën pinynhom.

Athör Matheo aci ñiec guir. Ee rot jooç dhiënh Jethu, ku teet miöc nhom è Jethu ku tê ci jøjrac ye them thïn. Ku wëetden yen koc lëk tê bï koc pür thïn akoldä, ku piööcde ku tê yen koc kuony thïn Galilia. Ku è käkkä cök ciëen, Matheo aci tewäär jiël Jethu Galilia bï la Jeruthalem göt aya, cimën käk ci röt looi tënë ye wäär bï ye guo nök, ci bën la thök piëet ci ye bën piäät tim ci riü kœu. Ku jol aa jön ci yen rot bën jöt.

Athör Matheo è Jethu nyuooth ke yen raan piööc ril ñic käj apei, ke la riel yen löj Nhialic teet yic bï löony koc puöth apath, ku è piööc käk Bääny Nhialic aya. Abanjdit piööcde yic aci Matheo tek yic dhiëc ku gët këlä,

Piööcde göt nhom rin ñiec ciëen ku tê bï koc ye Bääny pan Nhialic këden la thïn akoldä. (cökdir 5-7)

Lëk tënë atuuuc kathiäär ku rou è luçiden bïk looi. (cökdir 10)

Këj rin Bääny pan Nhialic. (cökdir 13)

Piööc rin atuuuc. (cökdir 18)

Piööc rin thök piny, ku Bääny pan Nhialic bï bën. (cökdir 24-25)

Käk tõ thïn

Kuat Jethu ku dhiënhde	1:1-2:23
Piööc Joon raan koc muucc nhüim.....	3:1-12
Miöc nhom Jethu ku tê ci jøjrac ye them thïn.	3:13-4:11
Piööc Jethu Galilia	4:12-18:35
Jäl Jethu Galilia bï la Jeruthalem	19:1-20:34
Nin ciëen kadhorou thuñnde nhom tuej	21:1-27:66
Jön rot ku nyooth rot è Bänyda.....	28:1-20

Kuat Jethu raan cī lœc ku dœc
(*Lk 3:23-38*)

1 Käkkä aa rin kuat kœc ke dhiëëth Jethu thïn, kuat Bënyjakanhom Debit bö cök tënë Abaram.

² Abaram ë ye wun Ithäk.

Ithäk ë ye wun Jakop.

Yen cī Juda bën dhiëëth kek wämäthakën kök.

³ Juda ë ye wun pandieët, Peredh ku Dhara ku manden ë cœl Tamar,

Peredh ë ye wun Yedhron

ku Yedhron ë ye wun Ram.

⁴ Ram ë ye wun Aminadap,
ku Aminadap ë ye wun Nacon,
ku Nacon ë ye wun Thalmon.

⁵ Thalmon ë ye wun Boath,
ku man ë cœl Rayäp.
Boath ë ye wun Obet,
ku man ë cœl Ruth,
ku Obet ë ye wun Jethe.

⁶ Ku Jethe ë wun Bënyjakanhom Debit,
ku Debit ë ye wun Tholomon, ku man écë kaŋ aa tiŋ Uria.

⁷ Tholomon ë ye wun Raboam,
ku Raboam ë ye wun Abija,
ku Abija ë ye wun Atha.

⁸ Atha ë ye wun Jocapat,
Jocapat ë ye wun Joram,
ku Joram ë ye wun Udhia.

⁹ Udhia ë ye wun Jotham,
Jotham ë ye wun Ayath,
ku Ayath ë ye wun Yedhekia.

¹⁰ Yedhekia ë ye wun Manathe,
Manathe ë ye wun Amon,
ku Amon ë ye wun Jothia.

¹¹ Jothia ë ye wun Jekonia, ku wämäthakën kök, ku jœl ke peec ku yëth ke Babilonia.

¹² Wën cī ke yäth Babilonia aaci la dhiëëth këlä, Jekonia aci Cealtiel la dhiëëth.

Cealtiel ë ye wun Dherubabel.

¹³ Dherubabel ë ye wun Abiöt

ku Abiöt ë ye wun Eliakim.

Ku Eliakim ë ye wun Adhor.

14 Adhor ë ye wun Dhadok.

Dhadok ë ye wun Acim,

ku Acim ë ye wun Eliöt.

15 Eliöt ë ye wun Aliadhér

ku Aliadhér ë ye wun Mathan.

Ku Mathan ë ye wun Jakop.

16 Ku Jakop ë ye wun Jothep mony Maria,

ku ë yen aci Jethu col Raan ci loc ku doc bën dhiëëth.

17 Këya, kuat Jethu ë kith, ee ye yic thiäär ku ɳuan jɔɔk Abaram yeet Debit, ku ben yic aa thiäär ku ɳuan yeet tewäär ci ke pœec Babilonia, ku ben yic aa thiäär ku ɳuan jɔɔk kɔc ci dhiëëth Babilonia yet dhiënh Jethu raan ci loc ku doc.

Maria aci meth yön ke cïn moc

(Lk 2:1-7)

18 Dhiënh Jethu ë loi rot këlä. Maria ë wic Jothep bi thiaak. Tëwën këc ye gam, ke yön ke ci liëc ë manh yön tënë Wëi Nhialic. **19** Jothep, raan awën wic ye bi thiaak ë ye raan path, ku akëc wic bi Maria yöör guöp, go wic bi puöl ke cïn raan piy ye.

20 Tëwën wic yen kënë bi looi, ka atuny Nhialic nyuth rot ye nyuöth yic ku lueel, "Jothep, manh Debit, duk riöc ba Maria ci thiak, rin ë riel Wëi Nhialic yen ayök yen manh tö yeyäc. **21** Yeen abi menh moc dhiëëth, ku aba cäk ke col Jethu rin yen ë raan bi kɔc wëer bei adumuöömkens yiic."

22 Kënë aci rot looi këya, bi wët Nhialic ci raan kakkë tüj lueel yenhom tiëen. Ku wët kënë ecii lueel elä, **23** "Nyan bim abi liëc, ku abi manh moc dhiëëth ku abi col Emanuel. Ku wëtde yic, Nhialic atj kek yook."

24 Këya, Jothep aci kë ci atuny Nhialic lëk ye gam, ku yëth Maria baai.

25 Ku aa këc rëer cimën tik ke moc yet te dhiëëth Maria wënde, ku ciëk Jothep ke col Jethu.

Jethu aci nyuöth kɔc thäi

2 Tëwën ci Jethu dhiëëth gen Bethalem pan Judia, wäär ye Yërot Bëny. Ke bany kök ɳic kák Nhialic bö piny ciëen ku yëetkë Jeruthalem, **2** ku thiëckë, "Tö Bënyñaknhom kɔc Itharel puɔc dhiëëth teno? Ciëerde acuk tüj piny ciëen, yen abi yok buk bën door."

³Nawën pij Bëny Yërot ë wët kënë, ke jieth puöu, agut kocdit käk Nhialic Jeruthalem aya. ⁴Go bánydit käk Nhialic, ku koc piööc lösöj cœl ebën ku thiëec ke, “Ye tënén bï Raan cï lœc ku dœc dhiëeth thïn?”

⁵Gokë lueel, “Abi dhiëeth gen Bethalem pan Judia, cït wët cï raan käk Nhialic tij göt elä,

⁶‘Yin Bethalem pan Judia,
na cœk alon koor yin kam geethdit pan Judia,
ke yin abi bëny meç
thändiën Itharel tuöl thïn.’”

⁷Go Yërot bány wën bö ciëen cœl ë röt, ku thiëec ke aköl tij kek ciëer panden. ⁸Ku col ke aa ber Bethalem ku thon ke elä, “Lak wiëckë meth apei ku na yökkë, ke we dhuk bæk bën lëk ya, ba la aya, ba la door.”

⁹Nawën cik wët Bëny Yërot pij ë ke lööny dhöl, ku tijkë ciëer wääär cik tij ciëen panden ke wat kenhiiim, ku ler ku këec yot nhom, yön tö meth thïn, ¹⁰ku mitkë puöth apei. ¹¹Ku lek yot ku yökkë meth kek man, ku gutkë kenhio piny ku dorkë, ku liepkë joggóken thook ku juërkë miliööñthith, ku adöy njir mit tuwlde ku adöy kec.

¹²Nawën ke nyuöth ku lëk ke bïk cïi dhuk tënë Yërot, gokë dhuk panden dhël dët.

Meth aci rieen Ijip

¹³Wën cï kek jäl ka atuny ë Nhialic nyuth rot Jothep ku nyuëeth elä, “Jot rot ku luucc rot wei kek meth ku man ku lak Ijip, ku rëerkë thïn yet aköl bi yen we lëk bæk dhuk, rin Yërot awic meth bi nök.”

¹⁴Go Jothep rot jot ku nyeei meth kek man ë wëer kënë, ku lek Ijip. ¹⁵Ku rëerkë thïn yet aköl thou Yërot, rin bï wët raan käk Nhialic tij, cï lueel theer elä yenhom tieen, “Yen abi Wëndie cœl Ijip.”

¹⁶Nawën tij Yërot lön cï bány ke bö ciëen ye ruëeny, ke riääk puöu. Ku col miith röör aa nök ebën Bethalem, ku bëei kök thiääk kek ye, miith ye ruönken rou, ayi miith kök këc run karou dööt, cït té ye täk ye tewäär pij yen wët tënë bány ciëen.

¹⁷Ku käk ke cï Jeremia raan käk Nhialic tij lueel theer, aaci kenhiiim tieen thïn. Ku éci lueel elä,

¹⁸“Dhiëeu éci pij gen Rama,
dhiëeu ku kieeu ë dit apei.
Koc Itharel aake dhur miëthken,
Ku aaci wëc ë puöu ye gam,
rin cï kek thou ébën.”

Ku yökkë meth kek man (2:11)

Meth aci dhuk

¹⁹Nawën ci Yerot thou, ka atuny Nhialic ben rot nyuöth Jothep pan Ijip, ²⁰ku lueel elä, “Jöt rot, ku dhuök meth kek man pan Itharel, rin koc wääär wic ye bik nök aaci thou.” ²¹Go Jothep rot jöt, ku jiël kek meth ku man, ku dhuk pan Itharel.

²²Nawën piŋ lön ye Arkelao bëny Judia nyin wun, go riööc bï la Judia, ku ben nyuääth, go mužl la Judia ku ler Galilia, ²³ku ler ku rëer gen col Nadharet. Këya, wël ke ci raan käk Nhialic tñj lueel aaci kenhüüm tieen thín, “Lön bï Jethu aa raan Nadharet.”

Piööc Joon raan koc mucoç nhüüm (Mk 1:1-8; Lk 3:1-18; Jn 1:19-28)

3 Ye nïnkä, Joon raan koc mucoç nhüüm écii piööcde jöök pan Judia, roor té ciï cen, ku lëk koc elä, ²“Pälkë luçi kärac rin Bääny Nhialic aci thiök.”

2:23 Mk 1:24; Lk 2:39; Jn 1:45 3:2 Mt 4:17; Mk 1:15

³Mony kënë, yen èci Ithaya raan käk Nhialic tij jam riënke theer wäär lueel yen ye élä,

“Raan käkkië tij abi piñ röl ke jam roor té ciïi ceñ,
‘Guierkë dhél è Bëny, luçikë dhölké bïk la cök.’”

⁴Joon è ye ceñ aléth ci looi nhiëm thöröl, ku ceñ goop ye ajuum, ku müith ke ye cam, aa koryom ku kiëc. ⁵Koc Jeruthalem ku koc juëc pan Judia, ku lön Jordan èbën aací wet ténë ye, ⁶ku lekké adumuöömken, ku jol Joon ke mucc nñiim wär Jordan.

⁷Wën tij Joon koc juëc akut Parathii ku Thaduthii ke bö ténë ye bï ke bën mucc nñiim, ke lëk ke, “Awek dhiënh käpieny! Yenjë lëk we bák kat këreeec bö? ⁸Luçikë käk ye nyooth lön ci wek muölkä kärac yakë ke looi. ⁹Ku duökké wepuöth tij ku luelkë yok aa mith Abaram. Alëk we, lön alëu Nhialic bï aleelkä cöl aaye mith Abaram. ¹⁰Ku èmën yep aci ther bï ke tiim yep, rin na ye tim cie luç mith path, ka yep ku cuet è mees. ¹¹Wek aa ya mucc nñiim è pii bák luç kärac puölkä, ku raan bö ciëen yacök abi we mucc nñiim è Wëi Nhialic ku mac. Yeen adit apei ténë ya, ku yen aci path na cök a warke ka cä lëu ba ke dök. ¹²Yeen acit raan muk lök è käm, ye rap kööm bï rap tek thook ke miël. Ku wiiu rap ku tööu ke. Ku ycoot miël many cie thou.”

Jethu aci mucc nñhom

(Mk 1:9-11; Lk 3:21-22)

¹³Nawën ke Jethu jiël Galilia bï la Jordan bï Joon la mucc nñhom.

¹⁴Go Joon them bï Jethu yenhom waar ku lëk ye, “Awiëc bï ya yin mucc yanhom. Yenjö bïi yin ténë ya?”

¹⁵Go Jethu dhuöök ye, “Cöl aloi rot käya. Ee téde bï rot looi këlä rin bï yok kë wic Nhialic tieej nñhom.” Go Joon gam.

¹⁶Kaam wën ci Jethu mucc nñhom, ke bö bei wïir ku tij nhial ke liep rot, ku tij Wëi Nhialic ke bö yenhom kecit kuur è dit. ¹⁷Ku piñ röl Nhialic nhial ke lueel, “Kënë è manhdiën nhiaar, yen amit puöö ténë ye.”

Jethu aci jøgrac them

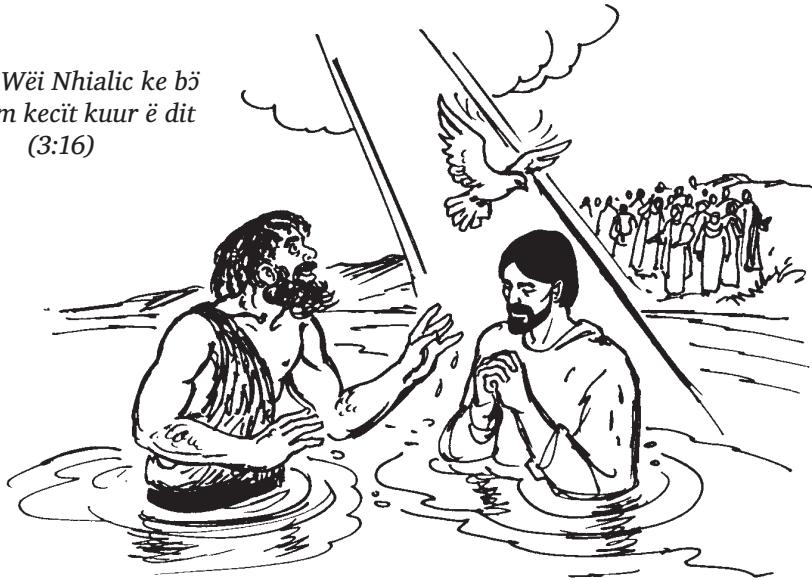
(Mk 1:12-13; Lk 4:1-13)

4 Kaam wën ke Wëi Nhialic la Jethu guöp, ku yëth roor té ciïi ceñ bï jøgrac la them. ²Ku jol miëth theek nïn thiärjan, aköl ku wëér go cök nök. ³Go jøgrac rot cuöt ye ku lueel, “Na ye Wën Nhialic, ke lëk aleelkä bïk röt wel bïk ya ayuöp.” ⁴Go Jethu bëér, “Acï gët theer élä, ‘Raan acie pïr ayup è rot, ee pïr wël bën bei èbën Nhialic thok.’”

3:3 Ith 40:3 3:4 2Bj 1:8 3:7 Mt 12:34; 23:33 3:9 Jn 8:33 3:10 Mt 7:19

3:17 Cäk 22:2; Wk 2:7; Ith 42:1; Mt 12:18; 17:5; Mk 1:11; Lk 9:35 4:1 Yëb 2:18; 4:15 4:4 L.rou 8:3

*Ku tüj Wëi Nhialic ke bö
yenhom kecít kuur è dit
(3:16)*

5 Go jɔŋrac yäth gendit ku tëeu luaj Nhialic nhom, **6**ku lueel tënë ye,
“Na ye wën Nhialic, ke yi cuet rot piny, rin èci göt elä,
‘Nhialic abä atuööcke lëk bik yi muk kecin, ba yiçök cii deeny
alel.’”

7 Go Jethu lëk ye, “Acii göt elä aya, ‘Duk Nhialic Bänydu them è
path.’”

8 Go jɔŋrac ben yäth gɔn bär apei nhom, ku nyuth bëëi pinynhom
ëbën ke diëekden. **9** Ku lueel tënë ye, “Käkkä ëbën aba yiék yi të cuet yin
rot piny ku door ya.” **10** Go Jethu lëk ye, “Jälé, Jɔŋ ater, rin acii göt elä,
‘Yin abi Nhialic Bänydu door ku loi wëtde yetök!’”

11 Go jɔŋrac nyääj piny, ku bö atuuc nhial ku konykë.

Jethu acii luɔide jɔɔk Galilia

(Mk 1:14-15; Lk 4:14-15)

12 Nawën piŋ Jethu lɔn ci Joon dɔm, ke dhuk Galilia. **13** Ku jiël
Nadharet genden ku le reér Kapernaum, gen thiäák kek wär Galilia,
lɔŋ Dhebulun ku Naptali. **14** Kénè èci rot looi, bi wët ci Ithaya raan käk
Nhialic tiŋ lueel yenhom tieej,

15 “Piny è Dhebulun ku piny Naptali,
të la wiir, wär Jordan alɔjtui,
Galilia, wun thäi juëc kuc Nhialic!

4:6 Wk 91:11-12 4:7 L.rou 6:16 4:10 L.rou 6:13 4:12 Mt 14:3; Mk 6:17; Lk 3:19-20 4:13 Jn 2:12
4:15-16 Ith 9:1-2

16 Koc ke rëer muööth yic
aacü rueldit apei tüj.

Ku koc ciëj piiny muööth yic tën thou,
ruel aci bën.”

17 Ku ë nïnkä, Jethu aci piööcde jöök, ku lëk koc ëlä, “Pälkë luoi kärac,
rin Bääny Nhialic aci thiëk.”

Jethu acä amëi kajuan cœl

(Mk 1:16-20; Lk 5:1-11)

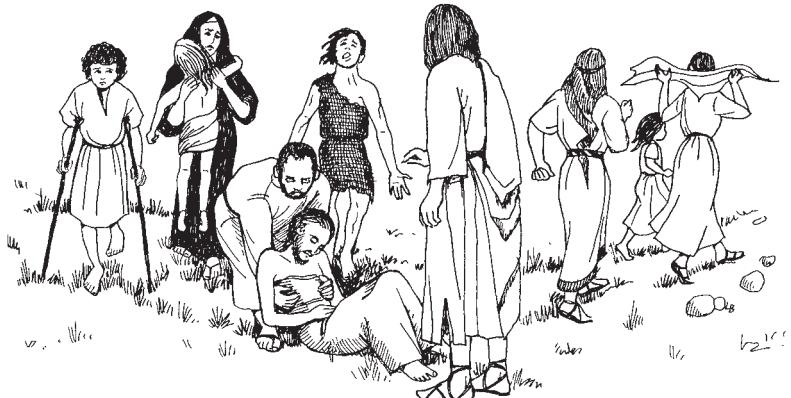
18 Tëwën kuëny Jethu wär Galilia you, ke tüj amëi karou, Thaimon, ku ë cöl Pîter aya, kek Andria wämënh ke döm rec buçi. **19** Go lëk ke, “Biathkë ya ku wek aaba piööc bæk koc aa döm.” **20** Gokë biaiken nyääj piny nyin yic ku buçthkë Jethu.

21 Wën jiël yen ë tën, ke tüj Jemith ku Joon kek wunden Dhubedü riäi yic, ke guir biaiken. Go Jethu ke cœl. **22** Gokë löony dhöl nyin yic kek ye, ku nyiëejkë wunden piny riäi yic.

Jethu ë piööc ku kony koc tuany

(Lk 6:17-19)

23 Ku jol Jethu pan Galilia kuany yic, ke ye piööc yön amat yiic, ku lëk koc Wët Puoth Yam ë Bääny Nhialic, ku kony koc kuat tuaany ëbën bik pial. **24** Go lecde thiëi piny pan Thiria ëbën, go koc ke tuany tueny juëc, koc ke rem gup apei, ku koc ci jakrec döm, ku koc la gup nok ku koc ci ruai, bëëi tënë ye. Goke kony bik pial. **25** Go koc juëc apei pan Galilia, ku geëth kathiäär yiic, ku Jeruthalem ku Judia ku bëëi kök løy Jordan, buçoth.

Ku kony koc kuat tuaany ëbën bik pial (4:23)

Këj miët ë puöu cï Jethu piööc
(Lk 6:20-23)

5 Wën tij Jethu koc juëc apei, go la tëthöny gòt nhom. Ku nyuuc ku mët kocken ye buçoth röt ye, ²go jam ku piööc ke elä,

³“Koc mit gup aa koc ë lej kepuöth,

rin ye Bääny pan Nhialic këden!

⁴Koc mit gup aa koc dhuöör rin bï
Nhialic ke waac puöth!

⁵Koc mit gup aa koc lir puöth,
rin bï kek kë cï Nhialic thon yök!

⁶Koc mit gup aa koc näk tuil puöñ la cök,
ku aabi kuæth yeen!

⁷Koc mit gup aa koc abiökruel,
rin bï keek kony aya!

⁸Koc mit gup aa koc yer puöth,
rin bï kek Nhialic tij!

⁹Koc mit gup aa koc ë koc döör,
rin bï keek aa cöl müth Nhialic!

¹⁰Koc mit gup aa koc ye jöör rin wët
path, rin ye pan Nhialic këden!

¹¹“Wek aa mit gup tê lëët we ku näk we, ku tör koc kök wegup wël lueth ë rienkië. ¹²Yaké puöth miët ku dalkë wepuöth, rin bï ariöpdun dít apei pan Nhialic. Yen ë tewäär jöör kek koc kák Nhialic tij thin aya.

¹³“Wek aa cüt awai pinyhom. Ku na thöök köu alëi, ke ben dhuöök thin këdë? Awan cüt kënë acie ben piath. Aye puöök wei bï ya dum koc cök. ¹⁴Wek aa mermer pinyhom ebën. Gen cï buth gòt nhom acie thiaan. ¹⁵Acin raan mermer dëëp ku kum nyin, aye tööu tén ë yen yöt mer yic thin ténë koc tõ yöt ebën. ¹⁶Këya, mermer adhil tij koc ebën, rin na tiñkë luqidun path la cök ka lec Wuurdun tõ nhial.

Piööc Jethu rin ë löj

¹⁷“Yaké tak lön cï yen bën, ba lön Mothith ayi kák ye koc kák Nhialic tij piööc bën rac? Acie tede, yen akëc bën ba ke bën rac, yen aci bën ba ke bën thäap. ¹⁸Alék we alanden, agut tê bï nhial ku piny liu, acin wët koor ayi këthiin tõ löj yic, bï kañ määr ke këc guöt nhom. ¹⁹Këya, raan dhoj löj tök köu, cök a löj thin koor, ku piööc koc kök bik lön dhoj köu

5:4 Ith 61:2 5:5 Wk 37:11 5:6 Ith 55:1-2 5:8 Wk 24:3-4 5:10 1Pit 3:14 5:11 1Pit 4:14

5:12 2Lék 36:16; Lusi 7:52 5:14 Jn 8:12; 9:5 5:15 Mk 4:21; Lk 8:16; 11:33 5:16 1Pit 2:12

5:18 Lk 16:17

aya, acin tēpeth bī yōk pan Nhialic. Ku raan thek ke, ku ye ke piōōc abi ya raandit apei pan Nhialic. ²⁰Alēk we, na ciī piathdun ku luɔidun la cōk, abi luɔi kōc piōōc lōōj Nhialic ku luɔi Parathī waan thok, ke wek aaciī la pan Nhialic alanayōn.

Lōj yam awär lōj theer

²¹“Acāk piŋ lōn cī ye lēk wārkuan dīt theer ēlā, ‘Duk raandä näk, ku na ye raan näk raan dēt ka bī luōk wei.’ ²²Ku wek aa lēk wēt kēnē, raan la puōu agōth tēnē raandä, abi luōk wei aya. Ku na ye raan lat wāmēnh, ‘Yin acin nhom!’ Ka tēm thou, ku na ye raan lat raan dēt, ‘Yin acin puōu,’ Ka bī yāth pan mac. ²³Na lō juar ariāk nhom, ku lō tak lōn cī wāmuuth puōu riääk tēnē yi, ²⁴ke yi nyiēēj kēdu ariāk lōōm ku lōr bāk kaŋ la dōōr wek wāmuuth, ku jōl dhuk ba Nhialic la juēr.

²⁵“Lōc wēt waar yic ku dōōrkē wek raan yēth yi luk yic. Na ciī lō looi kēlā, ka yēth yi luk yic tēnē bēny. Ku bēny abi yi la thōn apuruuk, ku mac yi. ²⁶Yin alēk yic, yin aciī bī kaŋ lony yet tē bī yin kēthiin köny tēnē yi kaŋ cool.

Jethu ajai ē kōr

²⁷“Acāk piŋ lōn cī ye lueel theer ēlā, ‘Duk tiŋ raandä kōr.’ ²⁸Ku alēk we, raan dōt tik ku tuiil ye, kacit raan cī tik kōr aya rin tō yen yepuōu. ²⁹Kēya, na ye nyindun cuēc yi cōl aroi awuōc, ke ljuēt bei ku cuat wei! Anjuēen ba cōr nyien tök, tēnē lōn bī yi cuat pan mac ēbēn. ³⁰Ku na ye cindun cuēc yi cōl aroi awuōc, ke teem wei. Anjuēen ba la cieen tök, tēnē lōn bī yin la pan mac.

Jethu ajai ē liōōi

(Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18)

³¹“Acī lueel aya ēlā theer, ‘Raan päl tieŋde adhil athör ē liōōi gjt tēnē tik.’ ³²Ku alēk we, na ye raan cī tieŋde liōōi ke kēc wic mony dēt, ka bī ye cōl aroi adumuōōm, ku raan thiak tiŋ cī liōōi ka cā akōr looi.

Jethu ajai ē kuēēj

³³“Acāk piŋ aya lōn cī ye lēk kōckun theer ēlā, ‘Duk mēl kuēēj ē lueth, muk kuēējdun ca looi tēnē Bēny.’ ³⁴Ku alēk we, duökkē mēl kuēēj, tēdē rin pan Nhialic tēdē rin ē Bäänyde, ³⁵tēdē rin piny, rin yen ē tē mec Nhialic ku duk kuēēj Jeruthalem rin ē gen Bēnydit. ³⁶Duk kuēēj ē

5:21 B.bei 20:13; L.rou 5:17 5:27 B.bei 20:14; L.rou 5:18 5:29 Mt 18:9; Mk 9:47 5:30 Mt 18:8; Mk 9:43 5:31 L.rou 24:1-4; Mt 19:7; Mk 10:4 5:32 Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18; 1Kor 7:10-11
5:33 Leb 19:12; Kn 30:2; L.rou 23:21 5:34 Jem 5:12; Ith 66:1; Mt 23:22 5:35 Ith 66:1; Wk 48:2

cöökdu rin acie yin yi cak ye. ³⁷Jamdu è lön bi yin ye lueel amäath è path, ‘Ee käya’ ku, ‘Acie käya,’ Kë ye juak thìn, ee bën tënë jögrac.

Jethu ajai è guur
(Lk 6:29-30)

³⁸“Acäk piŋ aya ke ci lueel elä, ‘Na yup raan yi nyin ke yup nyin aya, na dhoŋ yiléc ke dhoŋ läc.’ ³⁹Ku wek alëk kënë, duk kërac col këreec dët. Na gut raan gëmdun cuëc ke wël gëm dët aya. ⁴⁰Na wic raan dët bi këdun path tuöör nyin, ke mät këdun dët puoth nhiar aya. ⁴¹Na col raan yi ba këthiek muk tënë ye, ke ruac ba yäth tëmec. ⁴²Muoc raan lim yi, ku na wic raan këdäŋ tënë yi, ke gäm ye.

Nhiar koc man yin
(Lk 6:27-28, 32-36)

⁴³“Acäk piŋ ke ci lueel elä, ‘Nhiar koc määth kek yi ku man koc ater.’ ⁴⁴Ku alëk we, nhiarkë koc aterdun ku röökkë rin koc jör we, ⁴⁵rin bi wek jäl ciët mith Wuurdun tö nhial, rin è piny col abak tënë koc path ku koc rec kedhie, ku col deŋ atueny tënë koc è luui käpath ku koc luui kärac aya. ⁴⁶Na nhiar ke è koc nhiar yi kepëc, ke ye rin njö bi Nhialic yi kony? Ciï koc kut ajuér ye looi kälä aya? ⁴⁷Na yeke muööth è koc määth kek yi è röt, ke la këpëth ca looi wér yin koc kök? Ciï koc cie koc Itharel këcít kënë ye looi aya? ⁴⁸Yin adhil piath cimën puoth Wuur tö nhial!

Duk nhiam è kuɔny ca gam

6 “Tietkë röt bæk käpath ciï ye looi è koc nhium rin bi we tiŋ. Na luɔikë käya, ka ciŋ ariop bæk yön tënë Wuurdun tö nhial.

²“Na le raan njöŋ ca kony, ke yi duk nhiam ba ya cath ke luel cimën koc alueth, ye looi tën amat ku dhjöl yiic, rin bi ke leec. Detkë apath, kek è kockä acin ariop dët benkë yön. ³Ku na gäm raan njöŋ këdäŋ, ku cok a mäthdu ke duk col aŋic. ⁴Rin bi këdun ci yin raandä kony ciï njic. Na loi käya, ke yin abi Nhialic cuööt, raan yen kériëec ebën njic, agut ke ci moony.

Jethu anyuth yo tē bi yön ya röök thìn
(Lk 11:2-4)

⁵“Ku tē röök yin, duk koc alueth kiiit, anhiarkë bik röök ke käac tën amat ku dhjöl yön, rin bi ke tiŋ. Ku alëk we, keek aacä ariopden yön.

5:38 B.bei 21:24; Leb 24:20; L.rou 19:21 5:43 Leb 19:18 5:48 Leb 19:2; L.rou 18:13 6:1 Mt 23:5
6:5 Lk 18:10-14

6“Të röök yin, ke yi la tedu è rot, ku röök tënë Wuur Nhialic cie tiij, rëer è tënë, ku yen Wuur daai yi, yen abi cuööt.

7“Ku të röök yin, duk wël ye ber yiic è path cimën koc kuc wët Nhialic, koc ye tak lön na luelkë wël juëc, ke yen bi Nhialic röökken piñ? **8**Duk rot loi ba ciët ke, rin Nhialic è kë tō yipuüu guç njic ke këc cak thiëec. **9**Këya, yin adhil röök elä,

‘Wädan tō nhial, bi rienu aleec,

10bi bäänydu bën yoyiic,
bi wëtdü aloozi piiny cimën nhial.

11Muç yook miëth yaköl.

12Päl wët piny tënë yook,
cimën ye yok ye puül tënë koc rec yook.

13Ku duk yook col athem kërac, ku ba yook lac waarr kërac yic.’

14“Rin na ye wët päl piny tënë koc kök, ke Nhialic abi wët päl piny tënë yi aya. **15**Ku na ciï wët ye päl piny tënë koc kök, ke Nhialic acii wët pël piny tënë yi.

Duk nyooth lön thék yin

16“Të thék yin, duk rëer yi njöy nyin cimën ye koc ruëeny ye looi. Aake nyin looi njuarar bïk nyuooth lön thék kek. Alëk we, keek aacä ariöpden yön. **17**Të thék yin, rëer è path ku duk nyooth lön nök cök yi, **18**bi ciën raan njic ye lön thék yin, ku Nhialic Aciëj yen kë ye njek looi è rot njic, yen abi yiëk ariöpdu.

Jieek cie riääk atö pan Nhialic

(Lk 12:33-34)

19“Duökkë jak käk tō pinynhom rin ye aruop ku keth ke rac, ku aaye cuër kual aya. **20**Këya, apath bi ya jieek pan Nhialic yen wic, yen acin kë bi ye rac. **21**Rin piändü abi ya rëer akolaköl tō jaakdu thin.

22“Këya, puön path acit nyin path, raan path nyin ee daai apath, acii thöj kek raan ci cör. Raan la puön yer acit raan path nyin, **23**ku raan ye njic këde è rot, ee raan col puöö cít cör cie piny è tiij!

Nhialic ku jieek

(Lk 16:13; 12:22-31)

24“Acin raan bäny karou luööji è tök, tädë ka man bäny tök ku nhieer bäny dëëtë, tädë ka thek raan tök ku dhël raan dët. Acii raan lëu bi Nhialic ku jieek nhiaar kedhie.

25“Këya, alëk we bæk ciï ye dieer kë bæk cam, ku kë bæk dek, rin bi wek rëer we pür, tädë ke we dieer käk bæk ceñ. Wëi anjuëen tënë miëth. Ku

guöp raan cii ḥuëen tēnē alëth? ²⁶Daaikë diet è pär nhial, aa cie pur, ku aa cín müith yeké ke tööu, ee Wuur tö nhial yen è díeer è ke! Na week cäk ye kädít apei tēnē ke? ²⁷Yenja kamkun na diir piérde, ke juak ruönke?

²⁸“Ku yenjö ye wek díeer kák bák ceñ? Tiëŋkë yök peth è cil roor, aa cie luui ku aa cie alëth è kooç è riënken. ²⁹Ku adhiel lëk we na cök a Bënyŋaknhom Tholomon wäär è jaakde yic, ee cii cít ke. ³⁰Ku na ye Nhialic wel tö roor col adhëej këya, wel tö thïn èmén, ku na nhiäk nïn lik ke ril wei ku took ke mac, ke yeen cii we bï kuëec nhiïim? Ye gam thiin koor njö be rëer kek we këya!

³¹“Duökkë ye díeer ku luelkë, ‘Yenjö buk cam? Yenjö buk dek? Buk kë ceñku yök têno?’ ³²(Aa koc kuc wët Nhialic kek aa kepuöth yiëk è käkkä.) Ku aŋic Wuurdun tö nhial lön wic wek käkkä ébën. ³³Yaké wepuöth wël bäänyde kek kák wic ke tēnē we, käjuëc wiëckë ke aabü yiëk we. ³⁴Këya duökkë ye díeer è nhiäk, nhiäk abi bën kek kakkë. Aköl ébën ala yic këraacde è rot.

Koŋ kakkku guiir ba raan dët jäl wëët (Lk 6:37-38, 41-42)

7 “Duk koc kök ye nyieeny kärac cik looi kák ye ke looi aya, rin bï yi cii gut nyin, ²rin tê ye luök koc kök, yen è tê bï Nhialic yi luök thïn aya. ³Yenjö, ye yin këreec dít ye looi kuc, ku ye tij këreec koor ye wämuuth looi? ⁴Ye këdë bï yin ke menhkui dök kärac ye looi, ku keek aaye looi aya? ⁵Awëéŋkui! Kaŋkë kärac yaké ke looi puöl, yen abi wek ye lëu bák miëthakun jäl wëët.

⁶“Duk jöp gëm kënë Nhialic, ku duk rot göu ba wët lëk koc cii ye bï gam, tëdë aabü kuec ku näkkë yïin.

Röök yen wic Nhialic (Lk 11:9-13)

⁷“Thiéec, ku abi gäm yi, wic ku aba yök, gut yöt thok ku abi ḥaany thok tēnë yi. ⁸Raan è thiéc, aye gäm këdänj, ku raan wic këdänj, ee kë wic yök, ku raan yöt töoj thok aye ḥäny thok ye akölaköl. ⁹Nadë le raan kamkun gëm manhde dööt tê wic yen miëth? ¹⁰Nadë, ke gëm këpiny, tê ci yen ye thiëec è rëc? ¹¹Na yaké ḥic wek koc cii path bák miëthkun aa gäm käpath wickë ke, ke Wuur tö nhial cii käjuëc path bï gäm koc ye thiëec!

Löj la cök

¹²“Loi käpath tēnë koc kök, cimën nhiëer yin ye bïk käpath looi tēnë yi aya, käkkä kek aaci lueel theer athör Nhialic yic.

Kuany dhël la pan Nhialic yic
(Lk 13:24)

¹³“Kuany dhël ye koc gum thïn yic, rin dhël ciï koc ye gum thïn, ee koc yäth pan mac, ku ë yen aye koc juëc mër thïn.” ¹⁴Ku dhël ye koc gum thïn yen ë la pan Nhialic, ku aa koc lik kek aaye kuany yic.

Tietkë röt bï week ciï wëj
(Lk 6:43-44)

¹⁵“Tietkë röt koc piööc wël ë lueth, koc bën tënë we ku luelkë wël puoth ciï la läiläi, ku kák rëer keyäac arac apei. ¹⁶Aa bák ñic tëden ye kek luui thïn. Acïn mith tim ye cam, ye bet tim dët cie ye nhom. ¹⁷Këya, tim ye miëthke cam ë luök mith path, ku tim rac ciï miëthke ye cam, acïn kë ye yok tënë ye. ¹⁸Tim pëth ye miëthke cam aciï lëu bï dhiëth mith rec, ku tim ciï miëthke ye cam acie kaŋ luök mith ye cam. ¹⁹Ku kuat tim cïn kë ye kuany tënë ye aye yep ku tok. ²⁰Aben lëk we, koc aa lueth, aa bák ñic tëden ye kek luui thïn.

Wek aa këc kaŋ ñic
(Lk 13:25-27)

²¹“Acie kuat raan ya cɔɔl, ‘Bëny, Bëny,’ Yen bï la pan Nhialic, aa koc kë wic Wä tõ nhial looi kek aabi Bääny Nhialic yok. ²²Të le aköl kënë bën, abi koc juëc lueel tënë ya, ‘Bëny, Bëny! Yok aaci wët Nhialic piööc ërienku. Ku yok aaci jakrec cuɔp wei ërienku, ku loiku käjuëc koc göi!’ ²³Ku aba lëk ke, ‘Wek aa këc kaŋ ñic. Jälkë yaljööm, koc ë luui kärac!’

Kääŋ rin koc karou ci bëëi keer
(Lk 6:47-49)

²⁴“Këya, kuat raan wëlkiën kä piŋ, ku luui ë wëlkä, abi ciët raan ñic kän ciï paande looi tëthony. ²⁵Go deŋ tueny ku bɔ aboor ku yomdiit apei. Ku paande akëc wiik rin ciï ye buth tëthony. ²⁶Ku kuat raan wëlkiën kä piŋ ku ciï lui ë ke, abi ciët raan abëël ciï paande looi tëthuth. ²⁷Go deŋ tueny apei ku bɔ aboor ku yomdiit, go baai wiik ëbén abi ciën yön töj döŋ!”

Thän awën tõ thïn aci gäi

²⁸Wën ciï Jethu wël ke wic bï keek lueel thöl, go thän awën tõ thïn gäi tẽ ciï yen ke piööc thïn, ²⁹rin Jethu aciï cít kocken piööc ë löör, rin aci piööc ke la riël Nhialic.

Jethu acä atuet cöl apuəl

(Mk 1:40-45; Lk 5:12-16)

8 Wën cï yen bën piny göt nhom, ècï koc juëc apei buçoth. **2** Go raan cï tuet bën tënë ye ku gut yenhiaal piny yenhom ku lueel, “Bëny, na wic ke yin cöl è tuen kënë adem.”

3 Go Jethu yekök riny ku góat, ku lueel, “Ee yic awiëc, Piaalë!” Go tuet guç dem nyin yic. **4** Ku lëk Jethu ye, “Muk yinhom apath duk kënë lëk raan dët, lóor ku nyuöth rot raan kák Nhialic bï caath, ku juar kaj cít të ye löj Mothith ye lueel thïn, bï koc èbën njic lón cï yin pial.”

Jethu acï raan lui pan bëny apuruuk kony

(Lk 7:1-10)

5 Wën cï yen yet Kapernaum, ke bëny mæc apuruuk juëc bö tënë ye ku lëj, **6** “Bëny, raan lui paandië atö baai ke tuany, acïn të ye yen rot cak jöt, adhël apei.”

7 Go Jethu lueel. “Yen abi la ba kony bï pial.”

8 Go bëny apuruuk bëér, “Bëny, duk rot näk cäth, rin yen acie raan path nadë ke yi bö atiëmdië yic, toc wëtdü è path ku yeen abi pial. **9** Rin yen aya, yen arëer bändyt cök, ku yen ala apuruuk rëér yacök. Ku aya lëk ñek. ‘Lóor!’ Ka la, ku lëk ñek, ‘Bääär tën!’ Ka bö. Ku lëk raan lui paandië, ‘Loi kënë! Ka looi.’

10 Kaam wën piy Jethu wël raan kënë ke gëi, ku lëk koc awën buçoth ye, “Alëk we ayic, acïn raan töj ca kaj yök Itharel ke la gamdit cít kënë.

11 Muökkë kënë nhom, koc juëc aabï bën pinynhom èbën ku nyuuckë è tök kek Abaram, ku Ithäk, ku Jakop yai yic bääny yic pan Nhialic. **12** Ku koc ke bï rëér bääny yic aabï ciëec ayeer muööth yic, të bï kek rëér thïn ke dhiau bïk kethook aa kac, ke cï nhiiim la cöt.” **13** Ku wël yethok bëny apuruuk ku lueel, “Lóor, dhuöök baai, yin acï gam, ku kënë abi looi tënë yi.”

Ku raanden luçi acï guç pial è tën awën.

Jethu acï koc tuany kony

(Mk 1:29-34; Lk 4:38-41)

14 Tëwën le Jethu pan Pîter, ke yök man tiy Pîter piiny biöök yic ke ci juäi göök. **15** Go góat, go juäi jäl, ku jöt rot ku looi miëth tënë ke.

16 Nayon thëei, ke koc juëc la gup jakrec bïi tënë ye. Go jakrec cuçp wei kegup wët thok è path, ku kony koc tuany bïk pial. **17** Kënë acï rot looi rin bï wët ci Ithaya lueel theer yenhom tiëej, “Acï kuat areem ku tuaany èbën jat yeyeth.”

Raan buooth Jethu adhil puöö riël
(Lk 9:57-62)

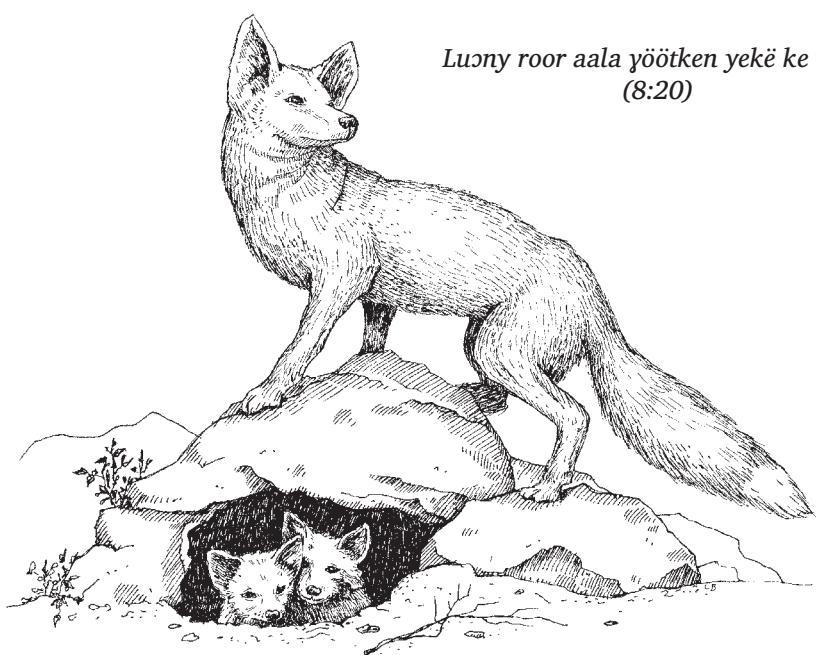
¹⁸Nawën tüj Jethu thändit apei yelööm, ke lëk kacke bïk teem wär alçnjui. ¹⁹Go raan piööc löönj bën tënë ye ku lueel, “Bänydië, yin aba biaath kuat të ler yin thän.” ²⁰Go Jethu bëér, “Luöny roor aala yöötken yekë ke wuut, ku diët pär aala yöötken, ku Manh Raan acïn nhom baai pinynhom tën.”

²¹Go raan dët kam koc ye buooth lueel tënë ye, “Bëny, col ya aköj wä la thiök.” ²²Go Jethu bëér, “Buooth ya, ku päl koc cït koc cï thou bïk kacken thiök.”

Jethu aci yom col akäac
(Mk 4:35-41; Lk 8:22-25)

²³Go Jethu la riäi yic, ku buooth kocken ye buooth. ²⁴Kaam awën, ke yomdit ril apei jöt rot, ku loi atiaktiak rot bï riäi duër puk yic, ku Jethu ë nin. ²⁵Go kocken ye buooth la tënë ye ku puöckë ke dhiau, “Luäk yo, Bëny, yok aa drïr!” ²⁶Go lëk ke, “Wek koc koor gamdun, yenjö ye wek riööjc këlä?” Ku jöt rot ku rël yom ku atiaktiak, gokë la dil. ²⁷Go koc awën gäi ku thiëckë röt, “Ye raan la guöp njö kënë? Na cök a yom ku atiaktiak ë ke piñ wëtde!”

*Luöny roor aala yöötken yekë ke wuut
(8:20)*

Koc pan Gadara la gup jakrec
(Mk 5:1-20; Lk 8:26-29)

28 W n c  Jethu yet pan Gadara t  w r al jtui, ke r m kek r r karou ke b  bei r j nh im. Ku r rk  aake la gup jakrec   ke riir nh im apei, ab  k c aa ri j c ke, ab  ci n raan t ek   dh l k n . **29** Gok  du t looi w n t j kek Jethu, “Yej  w c t n  yo W n Nhialic? Ca b n ba yo b n t m awu c ke t n awu c njoot?”

30 Ku duut d r baai   nyu th t thi k. **31** Go jakrec Jethu l j, “Na w c ba yo cu p wei   r rk  gup, ke y  cop yo   d rk  gup.” **32** Go l k ke, “Lak,” Gok  b n bei ku lek   d r gup, ku t n aw n, ke duut di er rij ag r yic ku thootk  w r ku mouk   b n. **33** Go r r ke bi k d r kat ku rijk  geeu, ku lek k  c  rot looi t n  d r ku t n  r r aw n karou la gup jakrec t t k c. **34** Go k c juëc apei geeu la b k r m kek Jethu. Naw n t jk , ke l jk  b  j l panden.

Jethu ac i raan c  ruai kony
(Mk 2:1-12; Lk 5:17-26)

9 Go Jethu dhuk ri i yic, ku teem w r, ku ler g nden Kapernaum. **2** Go k c k k mony c  ruai b ei t n  ye ke ketk , ke c  t c bi k alom yic. T w n t j Jethu gamd t t  ke ke, ke lueel t n  mony aduany, “De t y p u u manh di ! Adumu  mk  aac  p l piny.”

3 T w n pi j k c pi  c   l o j   w t k n , gok  jam kamken  l  , “Mony k n  adh l Nhialic!”

4 Go Jethu l k ke w n  ic yen k  yek  tak, “Yej  ye wek tak k rac c t k akk ? **5** Em n ye k nen pu l yic k akk  yi c, ba lueel, ‘Adumu  mk  aac  p l piny,’ T d e ke lueel, ‘J t rot ku cath ?’ **6** Ku aba nyu th we l n le Manh Raan riel p ynhom ba adumu  m p l piny.” Ku l k mony aduany, “J t rot ku kuany bi  du ku l  r baai!”

7 Go mony k n  rot j t ku dhuk baai. **8** Go th n aw n ri  c w n t j kek mony k n , ku leck  Nhialic rin c  yen ri ld it c t k n  g m raan   path.

Jethu ac i Matheo c ol
(Mk 2:13-17; Lk 5:27-32)

9 T w n ji l Jethu t n aw n, ke t j mony aju r kut c l Matheo ke r  r t den lu i, go l k ye, “Bu th ya.” Go Matheo rot j t ku bu oth.

10 T w n m th Jethu pan Matheo kek k cken ye bu oth, ke k c aju r kut, ku k c k k la gup anyon, m t r t ke b k m th   t k. **11** Naw n t j Parath    k n , ke thi c k cken ye bu oth, “Yej  ye raandun pi  c m th kek k c aju r kut ku k c k k la gup adumu  m?”

¹²Go Jethu wëlken piј ku bëer, “Aacie koc puol kek la tënë akiüm, aa koc tuany. ¹³Lak bæk wëlka la deet yiic, kë wiéc ë yer puöu, acä wic biј ya näk yök. Yen akëc bën ba koc path bën cool, aa koc la gup adumuööm.”

Wët lög thëk ë miëth

(Mk 2:18-22; Lk 5:33-39)

¹⁴Go koc Joon raan koc muucc nhiiüm bën tënë Jethu ku thiëckë, “Yook, ku koc Parathë yok aa thek buk ciï müth, ku kockun yi bucoth aacie thek, yeqjö?”

¹⁵Go Jethu löjden bëer elä, “Yakë tak lön biј koc ci bën ruääi yic rëer ke ciï müth, ku yen athieëk nhom ya rëer ke ke? Acie tëde! Aköl bi athieëk döm ku nyeei keyiic, yen aköl biј kek thek.

¹⁶“Yen aci bën ba we bën lëk, lön nadë acin raan biј abaŋ alanh ret wei alanh yam kœu biј la buööp ë dhiäth alath kœu. ¹⁷Ku acin raan biј muön abiëc ë yam puök töny theer yic, na looi käya, ke töny abi yic pät ku puök mœu wei, ku riëekkë kedhie. Muön yam adhil puök töny ë yam yic. Ku na ye muön abiëc ë yam, ka ye tääu töny ë yam yic, ku keek ebën aaci biј riääk.”

Jethu aci tik kony ku cöl meth aben pür

(Mk 5:21-43; Lk 8:40-56)

¹⁸Tëwën lëk Jethu ke ë wëlka, ke bëny tën amat koc Itharel bö tënë ye ku gut yenhîl piny yenhom ku lëj, “Nyaandië apuac thou emen thiin, bäär ba yicin la tääu yenhom biј ben pür.”

¹⁹Go Jethu rot jöt kek kocken ye bucoth ku bucothkë.

²⁰Nawën ke tiј tuany, ciï thëkde kœu ye teem ruöön thiäär ku rou, bö Jethu kœu ciëen ku gœt alanhde. ²¹Rin ecii jam yepuöu elä, “Na gaat alanhde ke yen abi pial.”

²²Go Jethu yenhom wel, ku tiј ku lueel tënë ye, “Deet yipuöu nyaandië, gamdu aci cöl apuol.” Ku kaam awën ke riem kääc.

²³Tëwën ci Jethu yet pan bëny tën amat koc Itharel, ke yök koc ke näk röt ke dhiau apei, go lëk ke, ²⁴“Jälkë tën! Nyanthiin kënë akëc thou, anin!” Gokë döl guöp. ²⁵Go la yöt wën ci koc la ayeer ebën, ku döm nyanthiin cin. Go rot jöt. ²⁶Ku thiëi thoj kënë piny pan awën.

Jethu aci cöör karou kony bik daai

²⁷Wen ci Jethu jäl pan mony awën ke ber tuej, go cöör karou bucoth cök ke dhiau. “Yin anjöthku, kony yo Wén Debit.”

Ku dɔm nyanthiin cin (9:25)

28 Nawēn le yet yöt, ke buccothkē thİN, goke thiēec, “Yakē gam wepuōth lɔn bİ yen kēnē looi?”

Gokē rek yic, “Bēny, ayeku gam!”

29 Goke gɔɔt nyin ku lueel, “Abi rot looi käya, cİMEN cİ wek ye gam!”

30 Gokē guɔ daai nyin yic, ku thɔn ke ēlā, “Duɔkkē ē kēnē lēk raan dët!”

31 Nawēn lek jäl tēnē Jethu, ke la jam riенke baai yic ēbēn.

Jethu aci mony cie jam kony bİ jam

32 Kaam wēn puɔc kɔc awēn karou jäl, ke mony la guɔp jɔŋrac cie jam bii tēnē ye. **33** Ku kam thin cİ Jethu jɔŋrac cuɔp wei yeguɔp, go guɔ jam, go kɔc gäi ēbēn ku luelkē, “Yok aa kēc kēcít kēnē kanj tij Itharel ē tēn!”

34 Go Parathī yɔɔŋ yic ku luelkē, “Ee bēny jakrēc yen ē ye yiēk riel bİ ke aa cuɔp wei kɔc gup.”

9:34 Mt 10:25; 12:24; Mk 3:22; Lk 11:15

Rap tem ajuēc ku kōc tem ke aa lik

35Ku jōl Jethu geeth ku baai kuany yiic ke ye piööc tēn amat kōc Itharel. Ku lēk kōc Wët Puoth Yam rin bääny Nhialic, ku kony kōc ë tueny yiic ebën. **36**Nawën tij thändiit guéér tēnë ye, ke ḥeer yic tēnë ke, rin aaci tij ke cīn raan piööc ke, kecít amël pap cīn nhüüm abiöök. **37**Ku lueel tēnë kōcken ye buɔ̄th, “Kák tem ajuēc ku kōc luɔ̄i aa lik. **38**Kéya, röökké Bëny la nhom kák tem, bï kōc luɔ̄i cōl ajuak röt.”

Atuuc kathiäär ku rou

(Mk 3:13-19; Lk 6:12-16)

10 Go Jethu kōcken ye buɔ̄th kathiäär ku rou cōl, ku yik ke riel bï kek jakrec aa cuɔ̄p wei, ku konyké kōc tuany bïk pial. **2**Rin kōc ke cī kuany aa kïk. Thaimon, cī Jethu bën cäk ke cōl Piter. Ku wämehn Andria ku wëët Dhubedï, Jemith ku Joon. **3**Pilipo ku Bartholomeo. Thomath ku Matheo raan ajuér kut. Jemith Alpawuth, Thadawuth, **4**Thaimon (raan la puju ater) ku jōl a Judath Ithkariöt raan wäär cī Jethu bën luɔ̄m bï dōm.

Luɔ̄i Atuuc kathiäär ku rou

(Mk 6:7-13; Lk 9:1-6)

5Keek kathiäär ku rou aake cī Jethu tooc ku yöök ke elä, “Duökké bëëi kōc cie kōc Itharel këc yiic, ku duökké la geeth Thamaria yiic. **6**Lakké tēnë kōc Itharel kuc Wët Puoth Yam Nhialic. **7**Të le wek ke lëkké ke, ‘Lón cī bääny Nhialic thiöök!’ **8**Kuɔ̄nyké kōc tuany bïk pial, ku calké kōc cī thou aa ben pïr, ku calké kōc la gup tuet aa dem, ku cuɔ̄pké jakrec wei kōc gup. Duökké röt cōl aye riɔ̄p tē looi wek käkkä, rin riel ye wek ke looi ë cäk yɔ̄c. **9**Duökké muk wëeu ku duökké muk jøkgoo ye wek lim müith dhël yic. **10**Muökké alëth ku war ceŋké kepëc, ku wai tök ë path. Rin raan ë luɔ̄i aye gäm këden cī yen luui.

11“Kuat geu, ayi pan ye wek la thïn, yaké thiëc raan puoth bï we lor, ku rëérké kek ye yet aköl bï wek jäl. **12**Të ye wek la bëëi yiic, yaké kōc kaŋ tij lón bï kek we lor ku nyuucké we. **13**Ku na lor kōc baai we, ke we rëér ku nyuöthké ke Wët Puoth Yam, ku na cik nyin la we, ka cīn wët lëkké ke. **14**Ku na ciï kōc baai, ayi kōc geu we lor ku piŋké wët ciëth wek, ke we jiël ku teŋké wecök. **15**Ku wek aa lëk kënë! Aköl luŋdit, Nhialic abi kōc rec pan Thodom ku Gomora ḥuän tēnë ë kɔckä!

9:35 Mt 4:23; Mk 1:39; Lk 4:44 9:36 Kn 27:17; 1Bŋ 22:17; 2Lék 18:16; Edhe 34:5

9:37-38 Lk 10:2 10:7-15 Lk 10:4-12 10:10 1Kor 9:14; 1Tim 5:18 10:14 Luui 13:51

10:15 Mt 11:24; Cäk 19:24-28

Acī Jethu lēk atuööcke lōn bī kek gum
(Mk 13:9-13; Lk 21:12-17)

16“Pienjé kënë! Wek aa tuɔɔc bëei yiic cimën amël la gal yiic. Këya, cökké wepuöth ku luɔiké röt bæk aa koc path ɳic kän, ɳic luui. **17**Ku alék we aya bæk ɳic lōn bī we aa dɔm ku yëth we luk yic, ku thatké we teden amat. **18**Ku wek aabi kööc bány nhiiüm è riənkië, bæk Wët Puoth Yam lēk ke ku koc cie koc Itharel. **19**Ku tē yëth kek we luk yic, duɔkké dieer tē bī wek la jieem thïn, rin wët bæk lueel abi guo bën wenhiiüm tē jieem wek. **20**Rin wël bæk lueel aacie wëlkun, aabi bën tēnë Wëi Nhialic yen bī jam wegup.

21“Raan kek wämënh aabi röt gaany bïk röt col aa näk, ku wärken mith aabi miëthken luom, ku mith aabi koc ke dhiëth ke luom bïk ke col aa näk. **22**Koc ebën aabi we maan riənkië. Ku raan bī yepuöu deet yet tē bī yen thou, abi pür akölriëec ebën. **23**Na wické bïk we nök gen ci wek la thïn, ke we rij gen dët. Ku na näkké we è gen kënë aya, ke we rij gen dëëtë. Alék we ayic, wek aci luɔidun bī thöl pan Itharel, ke Manh Raan këc bën.

24“Acin manh piööc wär raan piööc ye, ku acin alony dït tēnë bányde. **25**Këya, apath bī raan biöth ciët raanden è piööc, ku alony kecít bányde. Na ye wun baai coɔl ke Beldhebul bëny jakrec, ke kacke bī coɔl rin yündë!

Duɔkké riöc
(Lk 12:2-7)

26“Këya, duɔkké riöc ke. Rin kák ye moony èmën aa ɳot ke bī ɳic akoldä, rin acin kë ye thiaan bī ci ɳic. **27**Yaké kák ya lēk we è röt lueel koc nhiiüm ebën ke cün riööc, ku luəlké kák ye ɳääi weyith, bī koc kök ke piŋ aya. **28**Duɔkké riöc koc we nök, wëikun aa liu kecin. Ajuëen bæk riööc è Nhialic, yen la riel we col apir pinynhom ku kony wëiku è pan mac akoldä. **29**Acin këthiin koor lëu bī määr ke kuc Wuur tö nhial. Na coɔk ajinh thin koor tö baai ka ɳic. **30**Ku week aya, na coɔk a këthiin tö wegup cimën nhiiüm tö wenhiiüm, ka ɳic Wuur tö nhial. **31**Këya, duɔkké riöc, wek aa wär käkkä ebën!

32“Na ye raan wëtdié piööc ku ci ɳic guöp riöc, ke yen aci ɳic guöp riöc ye è Wä nhom nhial. **33**Ku na ye raan jei ya koc nhiiüm lōn ci ɳic yen ye raandië, ka ba jai aya è Wä nhom nhial.

34“Duɔkké ye tak lōn ci yen bën ba döör bën looi pinynhom. Yen akëc bën ba kän bën col aa puol yiic, ee gum bī raan ebën gum. **35**Rin yen aci

10:16 Lk 10:3 10:17-20 Mk 13:9-11; Lk 12:11-12; 21:12-15 10:21 Mk 13:12; Lk 21:16
 10:22 Mt 24:9, 13; Mk 13:13; Lk 21:17 10:24 Lk 6:40; Jn 13:16; 15:20 10:25 Mt 9:34; 12:24;
 Mk 3:22; Lk 11:15 10:26 Mk 4:22; Lk 8:17 10:33 2Tim 2:12 10:35-36 Mai 7:6

bën ba meth kek wun, ku nya kek man col aman röt, ku man athiéëk kek tiŋ wënde aabï röt maan aya, ³⁶koc bï raan aa maan aa kocken rëër kek ye baai.

³⁷“Raan ye nhiaar bï aa koc ke dhiëth ye kek nhieer apei tënë ya, ka cie raandië, ku na ye raan miëthke nhiaar apei tënë ya, ka cie raandië aya. ³⁸Raan cie kärac ye guum wëtdië ku looi wëtdië acie raandië. ³⁹Raan ye wiç bï wëike njec muk pinyhom ë tën, acii pïr akoldä bï yök, ku raan bï gum ë wëtdië, abi pïr akölriëec ebën yök.

⁴⁰“Raan we lor ë yen aye lor, ku koc ya lor, ee Wä raan toc ya yen ayekë lor. ⁴¹Raan atuönydië lor rin njic yen ye lön ë yen atuönydië, abi la abak ariöp bï yiëk atuuc yiic. ⁴²Muëkkë kënë na gem raan piu col nyin ë path tënë raan thiin koor kam koc ya buçoth, rin ye yen raan ya buçoth, ka bä ariöpde dhiel yök.”

Joon aci koc tucc tënë Jethu (Lk 7:18-35)

11 Wën ci Jethu wëlkä jal lëk kocken ye buçoth kathiäär ku rou, ke jiël ë tën bi la piööc ku le koc lëk geeth Galilia yiic.

²Ee nïnkä, tewen tö Joon raan koc mucc nhïim yööt ke mac, ke piñ kæk looi Jethu. Go koc abëk, kocken ye buçoth tucc tënë ye bik la thiëec wët kënë. ³“Ye yin raan yi bï bën, aye raan dët yen buk tiit?”

⁴Go Jethu bëér, “Dhuëkkë ku lëkkë Joon, kæk cäk piñ ku kæk cäk tiŋ. ⁵Cör aci ben daai ku aduany aci ya cath. Ku koc ci tuet aaci tuet jäl kegup. Ku miñ aci ya piñ ku koc ci thou aaci röt jöt. Ku Wët Puoth Yam Nhialic alëk koc ñøj nyin. ⁶Raan mit guüp ë raan cie puöü ë rou wëtdië yi!”

⁷Kaam wën jiël atuuc Joon, ke Jethu jam ku tët koc Joon, “Ye raan yïndë yen ci wek la ror ciñ cej bæk la tiŋ? Ye raan puç yic ye wel nhom ë path cimën ye yom aruöör wel nhom? Acie tede, acie yen kënë ler wek. ⁸Ye raan yïndë yen lak tiŋ? Ye mony cej alëth path? Añot cie tede, koc cej alëth dhëñ aa koc tö bëëi bany yiic! ⁹Na cie këya, ke yeqjö yen ler wek? Ye raan kæk Nhialic tiŋ? Ee yic, ku alëk we, yeen adit tënë raan kæk Nhialic tiŋ. ¹⁰Yen Joon, yen ë raan ci wël göt ë riënce theer elä, ‘Yen abä atuönydië tucc yïnhom tuej, ku yeen abi dhël la guiir tënë yi.’

¹¹“Ku wek aba lëk yiny kënë, Joon raan koc mucc nhïim aril, acin raan kuat koc ci dhiëeth pinyhom dit tënë Joon. Ku raan koor bääny Nhialic yic adit tënë ye. ¹²Tewäär piööc Joon raan koc mucc nhïim

10:35-36 Mai 7:6 10:38 Mt 16:24; Mk 8:34; Lk 9:23

10:39 Mt 16:25; Mk 8:35; Lk 9:24; 17:33; Jn 12:25 10:40 Mk 9:37; Lk 9:48; 10:16; Jn 13:20

11:5 Ith 35:5-6; 61:1 11:10 Mal 3:1 11:12-13 Lk 16:16

agut cít akölë, bääny Nhialic ala tuej, ku aye koc rec kök la riel them bik dhuök ciëen. ¹³Rin löj Mothith, ku koc ke kák Nhialic tijj ebën agut tē yéet yen Joon, aake ye jam rin bääny Nhialic, ¹⁴ku na töu wepuöth bæk wëtdië gam, ke yen Joon yen è Elija wäär cí bënde lëk thäi. ¹⁵Pienjke tē le wek yith!

¹⁶“Yenjö ba thöj kek riëec akölë? Aa cít mith cí kenhiiim mat laar yic lenj kegup, ye lueel elä,

¹⁷“Yok aaci waak peth ye keek ket tē looi ruäai ket,
ku wek aa këc dier!

Ku yok aaci kák ye keek looi thuçcu yic thööj,
ku wek aa këc dhiau!”

¹⁸“Rin Joon aci tuöl ku écie bëei kuany yiic ke mith ku dëk, go raan ebën lueel, ‘Joon ala guüp jöjjrac!’ ¹⁹Nawën bö Manh Raan ku ye mith ke koc ku dëk ke ke, gokë lueel, ‘Tiëjkë mony kënë! Yeen akok ku a dek määu, ku amääth kek koc ajuér kut ku koc la gup adumuööm!’ Ku luoi puoth Nhialic è rot nyuçoth kák ya looi yiic.”

Geeth këc luoi kärec puööl thïn

(Lk 10:13-15)

²⁰Tëwën, go Jethu puöö dak ku nyieeny koc geeth cí yen käjuëc jänj göj looi thïn, rin këc kek luoi kärec puööl. ²¹“Wek koc gen Koradhin! Ku Bethaida! Wek aa tiit kärac apei, rin käjuëc jänj göi cäk tijj cí looi geethkun yiic, ku ke cí looi Tire ku Thidon geeth wäär cej koc rec, nuöt koc è geethkä aaci kepuöth dhuök ciëen theer ku pälkë luoi kärac! ²²Ku wek aa lëk kënë, aköl lunđit, Nhialic abi koc Tire ku Thidon nuääñ! ²³Ku wek koc gen Kapernaum! Yakë tak lön bi we jat nhial? Wek abi cuat pan mac. Rin kák jänj göi cí looi wenyin cäk ke tijj, ku ke cí looi Thodom, nuöt acin kë cie rac agut èmën! ²⁴Ku aben lëk we, käj aacií yiic bi riel apei ténë ke aköl lunđit, cimén tē bi kek yiic ril thïn ténë we!”

Bäk ténë ya bæk bën löj

(Lk 10:21-22)

²⁵Ku è tén awën ke lueel Jethu, “Wä, Bëny nhial ku piny! Yïn aleec rin ci yïn kák ca thiaan ténë koc njic käj cí piöc, nyuöth koc kor këc piöc. ²⁶Ee yic Wä, yen è kën yï yuum puöö.

²⁷“Kériëec ebën aci Wä gäm ya. Ku acin raan njic Wënde, ee Wun è rot, cimén cïn yen raan njic Wun, ee Wënde ku koc cí Wënde lòc bik njic.

11:12-13 Lk 16:16 11:14 Mal 4:5; Mt 17:10-13; Mk 9:11-13

11:21 Ith 23:1-18; Edhe 26:1-28:26; Juel 3:4-8; Amo 1:9-10; Dhäk 9:2-4

11:23 Ith 14:13-15; Cák 19:24-28 11:24 Mt 10:15; Lk 10:12 11:27 Jn 3:35; 1:18; 10:15

²⁸“Bäk tënë ya èbën, wek koc cï jöt yiéth käthiek bæk ke yääc, wek aba cöl aljöj. ²⁹Gamkë piööcdië bæk yith njic, rin yen acii la ruathruath, yen alir puöu, ku wek aabi wëikun pир. ³⁰Rin piööcdië acii ril, apuol yic.”

Jethu acii kuec löj aköl löj koc Itharel

(Mk 2:23-28; Lk 6:1-5)

12 Nayon akäl tök è nïnkä, Jethu è cath kek kocken ye buçoth, ke kuany dhël yic kam dum aköl löj. Ku kocken ye buçoth aake nëk cök, gokë rap lek cam dhoj. ²Nawën tüj koc akut Parathi, gokë Jethu thiëec, “Tij, kockun yi buçoth aa loi kë cie looi aköl löj!”

³Go bëer ku lueel, “Këckë kë cï Debit looi theer kaç kueen, wäär nëk cök ye ke kocken cath kek ye? ⁴Acii bën la luaj Nhialic, ku ciem ayum yath cï tööu tënë Nhialic, kek kacke. Ayum kënë écië Debit lëu bï cam kek kacke, aa koc kák Nhialic looi kek aake ye cam è röt. ⁵Dët aya, këckë kueen löj Mothith yic lön aköl löj thok èbën, koc kák Nhialic looi luaj Nhialic aa löj aköl löj dhoj köu, ku aacii ke ye nyieeny? ⁶Ku Manh Raan jam kek we, adit tënë luaj Nhialic. ⁷Na we cï wël cï göt theer deet yiic, lön kë wic Nhialic è nhier ye koc röt nhiaar, aacie yök ye näk ye, njüjt wek aa këc koc cïn awuöc cik looi nyieeny, ⁸rin Manh Raan adit tënë aköl löj.”

Jethu acii mony cï cin ruai kony

(Mk 3:1-6; Lk 6:6-11)

⁹Nayon aköl dët ke Jethu jiél tënë awën ku ler tën amat koc Itharel, ¹⁰ku mony cï cin ruai è tö thïn. Ku koc kök ke wic Jethu bik gaany kë cï wuööc, aake tö tën amat aya, gokë Jethu thiëec. “Ye löjda pëen bï raan kony aköl löj?”

¹¹Go Jethu bëer, “Na la raan tök kamkun è tën amäl tök, ku lööny yiith aköl löj, ke cii bii bei yiith? ¹²Raan adit apei tënë lëi! Këya, löjda acie yo ye pëen buk raan cii kony aköl löj.” ¹³Ku lëk mony wën cï cin ruai, “Nyoth yicin.” Go yecin nyooth, go cin piath abi ciët ciin këc ruai. ¹⁴Go Parathi jäl tën amat, ku lek mat të bï kek Jethu näk thïn.

Jethu alony cï Nhialic lœc

¹⁵Go Jethu kë loikë njic, ku jiél tën awën, go koc juëc buçoth. Ku kony koc tuany bik pial, ¹⁶ku thon ke apei bik cii la lëk koc kök, bï cii njic. ¹⁷Rin bï kë cï Ithaya lueel wätheer èlä è rienke yenhom tieej,

¹⁸“Yen akin yen alonydiën ca lœc,
raan töj yen nhiaar, mit

yen puɔ̄u tēnē yeen.

Yen abi Wéikië cöl alööny yeguɔ̄p,
ku abi gam ē yic lëk thäi ebën.

19 Acii bï ya göth ku rëäm koc nhiiim wël cie yith,
acii bï ya piŋ röl ē dhȫl yiic.

20 Acin këthiin bï kaŋ tuɔ̄ör nyin, cök
ayiny koc kor ka cii dhäl.

Acii bï kaŋ dhör yet tē bï yienyde njic,

21 ku abi wuɔ̄öt ebën njööth.”

Jethu aye yöök lön le yen guɔ̄p jɔ̄nrac

(Mk 3:20-30; Lk 11:14-23)

22 Nawën ke koc kök biï mony ci cɔr tēnē Jethu, ku eëcie jam aya rin tō jɔ̄nrac yeguɔ̄p. Go Jethu kony, yet bï jam ku deei. **23** Go koc awën tō thïn gai ebën ku thiëckë röt. “Nadë ke bï ya Manh Debit?” **24** Nawën piŋ Parathï ē wët kënë, ke luelkë, “Yeen ē jakrec cuɔ̄p wei koc gup, rin ye bëny jakrec, cöl Beldhebul ye yiék riel.”

25 Go Jethu kë takkë njic ku lueel, “Pan yeyic tek ku thär koc ē kamken, ē lac riääk. Ku na tek gen tök yeyic, ayi dhiënh tök ku tuumkë kenhiiim ku thërökë, ka puɔ̄k. **26** Na ye jɔ̄nrac jɔ̄nreec dët cuɔ̄p wei, ka ci keyiic tek. Këya, lëu panden bï këöc këdë! **27** Ku na ye riel Beldhebul yen ye yen jakrec cuɔ̄p wei, ke ye riel ña yen ye kockun yakë buɔ̄oth ke cuɔ̄p wei? Calkë ke aa lëk we yic. **28** Ku na ye riel Wëi Nhialic yen ye yen jakrec cuɔ̄p wei, ke njieckë lön ci bääny Nhialic bën tēnē we.

29 “Acin raan lëu ye bï yön raan ril dhoŋ ku nyeei kakké, akon raan ril kënë dɔm ku der, ku jol kák tō baai nyaai.

30 “Raan këc rot mät ya acie raandië, ku raan ciï ya kony bï koc lëk wët Nhialic, ee koc thiɔ̄ji. **31** Këya, wek aa lëk yic lön nadë adumuööm ē koc, ku kärac yekë ke lueel, aa lëu bï ke päl piny. Ku kuat raan käreç lueel Wëi Nhialic guɔ̄p, acii bï päl piny tēnē ye. **32** Ku na ye raan lueel wët rac Manh Raan guɔ̄p, ka pël piny. Ku raan ye lueel lön ye Wëi Nhialic jɔ̄nrac, ka ciï kony päl piny acin emén agut akölriëec ebën.

33 “Com tim tēpath bï miëthke piath. Tëdë ke com tērac bï miëthke rëec. Këya, tim aye njic miëthke. **34** Wek mith käpieny, mith koc cie yith ye gam, lëukë bæk këpath lueel, ke we ye jakrec emëndun? Rin kë ye thok lueel ē bën bei raan puɔ̄u. **35** Raan path ē luui käpath, rin käpuɔ̄th tē yepuɔ̄u. Ku raan rac ē luui kärac rin käreç tō yepuɔ̄u.

36“Alëk we, raan ëbën abi thiëec aköl lujdit è wël rec cï lueel. **37**Rin wëlku kek aabï yäth tëpath, ku aa kek aabï cöl atëm awuöc aköl lujdit.”

Jethu aci kuec bï kënë jänj göi looi
(Mk 8:11-12; Lk 11:29-32)

38Go koc kök piööc lööj ku Parathï lueel ténë ye, “Raan piööc awicku ba kënë jänj göi looi buk tñj.” **39**Go Jethu bëér, “Aa koc la gup anyon ku gam koor kek aa thiëc käk tñjkë! Acin kën jänj göi bï nyuöth we, ee këwäär cï rot looi ténë Jona, raan käk Nzialic tñj yen abi rot looi. **40**Cimën wääär cï Jona rëér akööl kadiäk ku wër kadiäk rëcdit apei yic, ke Manh Raan aya abi rëér nïn kadiäk è raj yic. **41**Akööl lujdit koc gen Ninibe, aabï we gök rin cï kek kepuöth waar ku pälkë luçi kärac wääär cï Jona ke lëk. Ku alëk we, yen jam kënë, yen adit ténë Jona! **42**Tñjdit è bëny wääär jiël pan Athia bï la Jeruthalem, abi we gök aköl lujdit rin cï yen jäl tëmec apei bï wël puoth bënyjaknhom Tholomon la pij, ku yen jam, yen adit ténë Tholomon!

43“Të cï jõjrac jäl raan guüp, ee piny yjöp tëdët bï yen löj thïn. Na cii yök, **44**ke lueel, ‘Yen abi dhuk tewääär jiël yen thïn.’ Këya, ke dhuk ku yök tén bï yen rëér thïn ke cïn raan tö thïn, ku aci guir. **45**Ku dhuk, ku le bën kek jakrec apei kök kadhorou wär ye, bïk bën cej baai. Ku pïr è raan kënë è jäl rëec apei ténë pïrden tuej. Yen è tén ben rot luçci thïnaya ténë kuat akölé.”

Man Jethu ku wämäthakën aaci Jethu nyaai
(Mk 3:31-35; Lk 8:19-21)

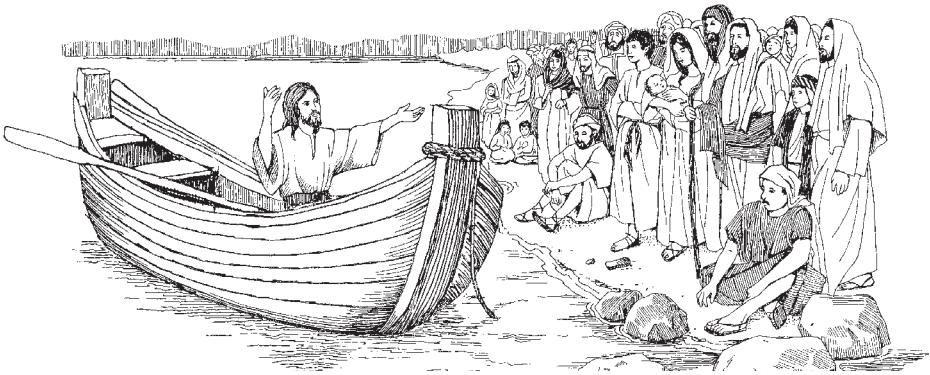
46Jethu ee ñot jam kek koc tewën yëët man kek wämäthakën. Ku këeckë ayeer, ku thiëckë bïk jam kek ye. **47**Go raan tök kam koc awën lëk ye, “Moor ku wämäthakui aa käac ayeer, ku awickë bïk jam kek yi.”

48Go Jethu bëér, “Yeja è ma? Ku ye yïjä paan è ma?” **49**Ku nyooth kocken ye bucooth ku lueel, “Kockä! Kek aa ma ku wämäthakäi! **50**Kuat raan è wët Wä tö nhial looi yen è wämääth, ku nyankäi, ku ma.”

Kääj dom path ku dom rac
(Mk 4:1-9; Lk 8:4-8)

13 Ku aköl töj awën, ke Jethu jiël baai ku ler wär Galilia yïu ku nyuuc, ku piööc. **2**Ku gööm koc juëc apei, go la riäi yic ku nyuuc thïn, ku käac thän awën è pii thook ayeer. **3**Ku jol Jethu këj aa lueel bï yen koc piööc käjuëc.

12:38 Mt 16:1; Mk 8:11; Lk 11:16 12:39 Mt 16:4; Mk 8:12 12:40 Jona 1:17 12:41 Jona 3:5
12:42 1Bj 10:1-10; 2Lék 9:1-12 13:2 Lk 5:1-3

Go la riäi yic ku nyuuc thän (13:2)

Ku lëk ke, “Raan puör écii la dom bï la pur. ⁴Tëwën yen rap weer dom, ke köth abëk lööny dhël yic. Go diet bën ku tetkë ke. ⁵Ku lööny köth kök alel nhom, të koor tiçp thän. Gokë guç cil rin tiçp écii dít thän. ⁶Nawën la aköl ruel apei ke rap awën yuom, ku riëeukë rin këc meiken yet piny. ⁷Ku lööny köth abëk të ye yuööt lac dít thän, nawën la yuööt dít ke näk rap. ⁸Ku lööny köth kök ë tiom path yic, ku lokkë apath, kök ke dít nñiüm ku kök ke thöön röt ku kök ke thoi nñiüm!”

⁹Ku wit Jethu wëtde élä, “Piënjë të le wek yïth!”

Wët thööth ë käänj (Mk 4:10-12; Lk 8:9-10)

¹⁰Nawën ke kocken ye buçoth bö tënë ye ku thiëckë, “Yejö ye yïn jam ë waal tënë ke?”

¹¹Go dhuk nhom ku lueel, “Njiëec kák bääny Nhialic aci gäm we ku akëc gäm ke. ¹²Rin raan la kädäj abi ben mucc bï kakké juëc apei, ku raan cïn kädäj, ke këthiin ye tak lön tñi yen tënë ye, abi nyaai aya. ¹³Kënë ye yen jam waal tënë ke, rin keek aa daai ku acïn kë yekë tiñ, aa piñ ku aa cïn kë yekë piñ, tëdë ke detkë yic. ¹⁴Këya, wët ci Ithaya raan kák Nhialic tiñ lueel wätheer ë riënen élä atiij yenhom,

‘Na cök alñn ye kockä wët piñ
ku benkë piñ, ka cik bï deet yic,
na cök alñn ye kockä daai, ku
cockë keek ka ciñ kän bï tiñ,

¹⁵rin ci kek kepuöth wel wei,
ku aaci keyiñ cuök bïk ciñ ye piñ
ku niinkë kenyin.

13:12 Mt 25:29; Mk 4:25; Lk 8:18; 19:26 13:14-15 Ith 6:9-10

Na këckë looi käya,
 ḥnuöt aa daai ku püŋkë,
 ku detkë käj yiic,
 ku ḥnuöt aaci röt thön Nhialic, ku kony keek.'

¹⁶"Ku wekkä, wek aa mit gup, rin wek aa daai ku pięŋkë. ¹⁷Ku alëk we, aci koc juēc käk Nhialic tij, ku koc path ḥic Nhialic wic bïk tij käk yakë tij, ku aa këckë tij, acik wic bïk piŋ käk yakë piŋ, ku aa këckë piŋ."

Jethu aci käaj raan ē puör teet yiic

(Mk 4:13-20; Lk 8:11-15)

¹⁸Go Jethu lueel, "Emen pięŋkë tē teet yen käaj kënë yic thün. ¹⁹Koc ē wët bääny Nhialic piŋ ku cik det yic, aa cít köth cí lööny dhël yic. Jɔŋrac ē bén ku nyeei wët awën kepuöth. ²⁰Köth cí lööny alél nhom aa cít koc wët Nhialic gam nyin yic ku mitkë puöth. ²¹Ku aacie kepuöth ye deet, aa löŋ Nhialic guɔ wai wei tē looi aliäap rot, ku tē nék ke rin wët Nhialic. ²²Köth cí lööny tē ye yuɔ̄t lac dít thün, aa cít koc ē wët Nhialic piŋ, ku käjuēc ke diir rin pür pinynhom, ku nhiér jieek aa bén thün, ku recké löŋ Nhialic kepuöth. ²³Ku köth cí puur tióm path yic, aa cít koc ē wët Nhialic piŋ ku detkë yic apath, ku käjuēc aye yök ténë ke, cimén rap cí ḥiec luɔ̄t ke dít nhiiim, ku rap kök thööñ kenhiiim ku kök ke thoi nhiiim."

Käaj yuɔ̄t cí cil dom yic

²⁴Ku ben Jethu ke lëk käaj dët, "Bääny Nhialic acit raan cí köth path com duɔmde. ²⁵Nayon akjü ke raan ebën nin, ke raan aterde bö ku weer abaar rap cök ku jiél. ²⁶Nawen la rap cil ke abaar cil aya. ²⁷Go raan lui dom yic bén ténë wun dom ku lueel, 'Beny, wäär pur yin, cie rap path kek ca weer dom yic? Na ye käya ka abaar kënë cil këdë dom yic?' ²⁸Go bëer, 'Ee raan man ya yen aci kënë looi,' Go raan ē luɔ̄t lueel, 'Wic buk abaar nyuän wei dom yic?' ²⁹Go wun dom bëer, acie tede, 'Rin tē nyuën yin abaar, ke yin amet rap wei ke ke. ³⁰Cil rap ku abaar aa dít kedhie agut tē bï kek luɔ̄t, ku aba lëk koc tém elä, kaŋkë abaar nyuön ku duɔ̄tkë ke bï ke yɔ̄ot, ku jälkë rap tem ku tääukë ke kändiē yic.'"

Käaj käu koor nyin ye tiemde dít apei

(Mk 4:30-32; Lk 13:18-19)

³¹Ku benke lëk käaj dët elä, "Bääny Nhialic acit käu koor nyin cí raan com duɔmde. ³²Yeen akoor nyin apei kam köth ebën. Ku na le dít

ka wär tiim ébën, ee la nhial ke loi kërdit apei abï diet yöötken aa yïk thïn.”

³³Ku ben lueel, “Bääny Nhialic acit luu cï tik puor ayumdit tet yic, na lä ke piäär ébën.” ³⁴Kéya, Jethu é ye këj lueel ku bï yen koc lëk wëlke ébën, acin kë ye lueel ke ciï kääj thöth. ³⁵Ee ye looi këya rin bï wët cï raan kák Nhialic tij lueel theer yenhom tieej,

“Yen abï jam këj tënë week,
bï yen ke kák kuc tewäär ciëk nhial ku piny teet yiic.”

Jethu aci kääj yuööt teet yic

³⁶Go Jethu koc nyään ayeer ku ler yöt, go kocken ye buooth bën tënë ye ku luelkë, “Tët yo kääjabaar yic.”

³⁷Go bëér, “Raan é puör cï köth path weer dom, ee Manh Raan. ³⁸Dom é pinynhom, ku köth path aa koc njic Nhialic, ye bääny Nhialic këden, ku abaar aa koc é jakrec, ³⁹ku raan cä abaar mat dom yic é jöjrac. Ku temtäm é thök é piny, ku koc tém atuuc Nhialic. ⁴⁰Kéya, cimën ye abaar nyuän wei dom yic ku yot, yen abï ya tede aköl thöök piny. ⁴¹Manh Raan abä atuuc Nhialic tooc, ku aabï koc rec é koc yäth kärac yiic, ku koc luui kärec tét bei koc path yiic, ⁴²ku cuet ke many dëp cï löklök apei, bï kek aa dhiau thïn ke neny kelec akölriëec ébën. ⁴³Ku koc path aabi ruel cimën aköl bääny Wunden yic nhial.”

Ku wit lönde elä, “Piejkë té le wek yith!”

Kääj é jieek cï thiaan dom yic

⁴⁴Ku thöth Jethu kääj dët elä, “Bääny Nhialic acit jieek cï wëc piny dom yic. Go raandä yön ku nyieei ku ben thiaan ku jiël ke cï puöu miet apei, ku le kakké yaac ébën, ku yucc dom wën, rin nhieer yen jieek kënë apei.”

⁴⁵Ku ben Jethu lueel, “Bääny Nhialic acit raan yön, wic käpath apei, ⁴⁶nawën yön këtöön path apei ke la kakké yaac wei ébën ku yucc kënë awën.”

Kääj buon é rec dom ébën

⁴⁷“Bääny Nhialic aya, acit buon cï cuat wïir ku dom kuat é rec ébën. ⁴⁸Të cï yen thiän, ke miit amëi agör nhom ku nyuuckë bïk rec kuany yiic, ku tëækë rec path gäc yic, ku cuetkë rec ciï path wei. ⁴⁹Kënë, yen é té bï yen rot luoci thïn akoldä thöök piny. Atuuc Nhialic aabï tuöl ku kuënykë koc rec bei é koc yiic, ⁵⁰ku cuetkë ke pan mac té bï kek dhiau thïn ke neny kelec akölriëec ébën.”

Wët thöök wël

⁵¹Ku thiéc Jethu ke, “Cäk wëlkä deet yiic apath?” Gokë gam. ⁵²Go lëk ke, “Na ye käya, ke raan piööc ë löönj cï piööc käk bääny Nhialic, acit raan baai käkken yam ku káthæer bëëi ayeer ébën paande.”

Koc Nadharet aa këc Jethu gam

(Mk 6:1-6; Lk 4:16-30)

⁵³Wën cï Jethu thök luel ë këñkä, ke jiël, ⁵⁴ku dhuk genden. Ku piööc koc tén amat, piööc cï koc ke tõ thín bën göi ébën ku luelkë, “Cï mony kënë käj bën aa ḥic nen, ku yök riel ë yen käk jänj göi looi ténen? ⁵⁵Kënë, cie wën raan dhie ë guaŋ? Ku man cie tiŋ dhie col Maria, ku yeen cie mënh ë Jemith ku Jothepe ku Thaimon ku Judath? ⁵⁶Ku nyierakën aya, cik tōu ë tén kek yo? Yök käkkä ébën ténen?” ⁵⁷Ku kueeckë ë ye.

Go Jethu lueel ténë ke, “Raan cï Nhialic lööny yeguöp aye baai ébën theek, ka koc genden ku koc ruäai kek ye, kek aacie ye ye theek.” ⁵⁸Ku akëc käjuëc jänj göi looi ténë rin cïn kek gam.

Nääk ë Joon raan koc muɔɔc nhiiim

(Mk 6:14-29; Lk 9:7-9)

14 Tëwën ke bënyŋaknhom Antipäth Yërot, bëny Galilia écii wët cï Jethu ḥic apei piŋ. ²Go lëk bányken luk, “Kënë ë Joon raan koc muɔɔc nhiiim guöp, yen aci ben pür. Ee yen le yen riel yen käkkä looi.”

³Antipäth Yërot écii Joon col adom ku rek ku mac, rin wët Yërodia tiŋ Pilipo wäméh cï rum bï ya tieŋde. ⁴Rin cï Joon ye lëk ye élä, “Aci path ba tiŋ wämuuth rum ke pür!” ⁵Go Antipäth Yërot wic bï Joon nök, ku ë riöc koc Itharel, rin ḥic kek Joon ke ye raan käk Nhialic tiŋ.

⁶Nawën aköl yan dhiééth Antipäth Yërot, ke nyan Yërodia diér koc nhiiim, abi Antipäth Yërot puöu miët apei, ⁷ku kuëenj lön bï yen ye gäm kuat këden bï wic!

⁸Go lëk ye të cít të cï man ye than thín, “Yiék ya nhom Joon émën ke cï tääu aduöök yic!”

⁹Kënë écii bëny rac puöu, ku rin cï yen kuëenj ë jööl nhiiim, aci gam bï nhom Joon gäm ye. ¹⁰Ku col Joon ala tök yeth tewen mëc yen thín. ¹¹Ku biï nhom ke cï tääu aduöök yic, ku gëm nya ku le gäm man. ¹²Go koc Joon buɔɔth bën ku nyeeikë guäpde, ku lek tööu, ku lek lëk Jethu.

Jethu aci miëth koor juak bï koc juëc cam

(Mk 6:30-44; Lk 9:10-17; Jn 6:1-14)

¹³Wën piŋ Jethu kë cï rot looi, go jäl ë riäi bï la tëde ë rot. Ku tewen piŋ koc ë kënë, ke jiël geethken yiic kecök ku buɔthkë. ¹⁴Nawën keec

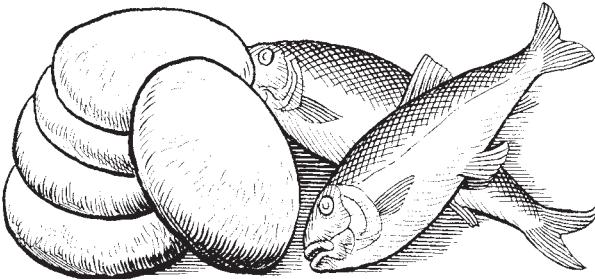
Jethu piny ë riäi yic, ke tij koc juëc apei, go yic ñeër ë ke, ku kony kocken tuany.

¹⁵Nawën col piny, ke kocken ye buçoth bö ténë ye ku luelkë, “Piny aci cuol, ku tén ë ror cün kë kuany thïn. Col koc aa thiëi bïk la bëëi yiic ku bïk röt la yjc miëthden.”

¹⁶Go Jethu bëér, “Acin të bï kek jäl, na le miëth ke gämkë ke!”

¹⁷Gökë bëér, “Käk mukku ebën, aa ayuöp kadhiëc ku rec karou.”

¹⁸Go Jethu lueel, “Bëëikë ke tén ténë ya.” ¹⁹Ku yöök koc bïk nyuc ë noon nhom, ku lööm ayuöp awën kadhiëc ku rec karou, ku döt nhial ku leec Nhialic. Ku bëny ayuöp yiic, ku gëm ke kocken ye buçoth bïk ke tek agut rec, ténë thän awën. ²⁰Ku mithkë ebën abi miëth ke göök, ku jol kocken ye buçoth awuthueei ayuöp ku rec ci döj piny, kuany gäac kathiäär ku rou. ²¹Koc ke ci mith ebën, röör röt aake ye tiim kadhiëc.

Ayuöp kadhiëc ku rec karou (14:17)

Jethu acath piiu nhiiim

(Mk 6:45-52; Jn 6:15-21)

²²Ku kaam awën ke Jethu yöök kocken ye buçoth bïk la riäi yic, ku lek tuej yenhom agör alöjtui, ku col thëi ajiël. ²³Wën ci yen koc col athiëi, ke la gët nhom ë rot bï la röök. Nawën la thëi bën, ke Jethu ë rëér ë tëen yetök, ²⁴ku riäi ke ci yet tëmec, ke ciï cath apath rin lor yen yom nhom.

²⁵Nawën bëëk piny ke Jethu bö ténë ke ke cath piiu nhiiim. ²⁶Nawën tij kocken ye buçoth ke cath piiu nhiiim gökë riööc apei, ku luelkë, “Atüm raan ci thou,” ku dhiësekë rin ci kek riööc.

²⁷Ku kaam awën ke lëk Jethu ke, “Deëtkë wepuöth, ee yen Jethu, Duökkë riöc!”

²⁸Go Piter lueel, “Bëny, na ye yi ayic, ke yi yik ya riël ba la ténë yi, ya cath piiu nhiiim.”

²⁹Go Jethu lueel, “Bäärl!” Go Piter bën bei riäi yic, ku ciëth piiu nhiiim ke la ténë Jethu. ³⁰Ku wën tij yen yom ke biök apei, go riööc ku duër diir, go dhiau, “Luäk ya Bëny!”

³¹Go Jethu dɔm nyin yic ku lueel, “Yin raan la gam koor, yenjö diiu yin?”

³²Ku wén le kek riäi yic, ke yom kääc. ³³Go atuuc ke tö riäi yic Jethu door ku luelkë, “Yin ë Manh Nhialic alanden.”

Jethu acii koc tuany Jenetharet kony
(Mk 6:53-56)

³⁴Gokë wär teem ku lek Jenetharet. ³⁵Nawën njic koc Jenetharet Jethu, gokë koc thiäk ke ke lëk, ku yëthkë koc tuany ébën tënë ye. ³⁶Ku läjkë bik goot, cök alanhde thok ë path, ku kuat raan ci ye goot ébën ee pial.

Jethu acii cieej kök wärkuan dít dhöl yic
(Mk 7:1-13)

15 Go Parathii ku koc piööc ë cieej koc Itharel bö Jeruthalem la tënë Jethu ku thiëckë, ²“Yejö ye kockun yi bucooth cieej theer wärkuan dít dhöl yic? Keek aacie kecin ë lóok tuej të mith kek!”

³Go Jethu bëér, “Ku yeqö ye wek kuec löj ë Nhialic, ku yakë bucooth yic ë cieejdun theer? ⁴Rin acii Nhialic lueel, ‘Thek wuor ku moor, ku raan wun ku man jääm guöp kärec ka dhil nök bi thou.’ ⁵Ku ayakë lueel aya lön na la raan kën bi yen wun ku man kony, ku lueel, ‘Acin të kuöny we, rin kë müök kënë ë kën ë Nhialic,’ ⁶ka këc wun ku man theek. Yen ë të ye wek wët Nhialic dhäl yic thïn, ku ye cieejdun theer yen biathkë yic. ⁷Awëeñ kui, Ithaya acii yic lueel ërienkun wäär lueel yen wët élä!

⁸‘Kockä, aa ya leec kethook ku aliu kepuöth.

⁹Keek aa ya door ku acie dujör ë yic,

rin keek aa koc piööc lööj cieej raan ciët ke ye lööjkië!’”

¹⁰Go Jethu koc juëc ben cöol ku lëk ke, “Piëjkë wëtdië wedhie ku dëtkë yic. ¹¹Acie kë ye raan cam, yen ye cöol aye raan rac, aa kák ye tak ku kák ye lueel, ku kák ye looi kek aaye cöol aye raan rac.”

¹²Nawën ke kocken ye bucooth bö tënë ye ku luelkë, “Njic lön ci Parathii puöth riäak wén piy kek kë ca lueel?”

¹³Go bëér, “Kuat raan ciëi wët Wä tö nhial loi, acii pür akölriëec ébën bi yok. ¹⁴Duökkë dieer ë ke! Aa cüt cöör thel röt, ku na thel cör, cör dët, ka lööny adhuöm yic kedhie.”

¹⁵Nawën ci löjde wit, ke thiëec Piter, “Tët yo käänj kënë yic.”

¹⁶Go Jethu lëk ke, “Cäk käj ye deet yiic aya? ¹⁷Cäk ye tiij lön kë ye raan cam acie la yepuöu, ee la yeyäc ku le bën bei? ¹⁸Ku kák ye raan lueel aa bën bei yepuöu, ku aa kek raan cöol ala guöp adumuööm. ¹⁹Rin puöu yen aye kärec ye raan looi bën bei thïn, cimën bal ku näk raan ë

path ku kör ë diäär, ku cuëér ku jam lueth. ²⁰Käkkä kek aa raan cöl aloi kärec. Ku miëth ye raan mith ke këc yecin lóok acie adumuööm.”

Tij ci gam lón bi Jethu nyaande kony
(Mk 7:24-30)

²¹Ku jol Jethu jäl ku ler wun dët tëthiaäk kek Tire ku Thidon. ²²Go tij wun Kanaan ciën ë tënë bën tënë ye ku lëj, “Bëny, wén Debit, kony ya! Nyaandië aci jøjrac la yeguöp, ku yeen adhël apei.”

²³Go Jethu wëtde ciï bëer. Go atuëöcke bën tënë ye ku läjkë, “Gäm kë wic ku cöl ajiël! Abuoth yo ke rëëm yonhiim tëtheer awën!”

²⁴Go Jethu bëer, “Yen aci tuëöc tënë koc Itharel kuc Nhialic kepëc.”

²⁵Kaam wén ke tik bö ku cuet rot piny yecök ku lëj, “Kony ya Bëny.”

²⁶Go Jethu bëer, “Aci path bï miëth ë mith gäm jöök.”

²⁷Go bëer, “Ee yic Bëny, ku jöök rëër të mith koc thïn awuthueei ci lööny piny kuany aya.”

²⁸Go Jethu lëk ye. “Yin ee tij la gam dit apei. Kë wic abi looi tënë yi.” Ku kaam thiin awën ke nyaande pël këdäj piny.

Jethu aci koc juëc tuany kony

²⁹Go Jethu jäl ë tënë ke kuany wär Galilia köü. Nawën ke la gët nhom ku nyuuc. ³⁰Go koc juëc kocken tuany bëëi tënë ye, koc ci jol ku cöör ku koc ci ruai ë röc piiny, ku mij cie jam ku koc juëc köök. Ku nyuuckë ke yeljööm, goke kony bïk pial. ³¹Go thän awën gäi wén tij kek mij ke jam, ku aduany ke ci la cök, ku jol ke cath path ku cör ke daai, ku leckë Nhialic Itharel.

Jethu aci raan tiim kaujuan cöl aa kueth
(Mk 8:1-10)

³²Ku cöl Jethu kocken ye buçoth ku lueel, “Yen aci guöp jöej, rin kockä aaci rëër kek yen nin kadiäk emen, ku acin kë camkë. Ku acä wic ba ke cöl ajiël ke nök cök, tëdë ka la wiük dhël yic.”

³³Go kocken ye buçoth lëk ye, “Ye tñen bï yok miëth yön thïn roor ë tën bï koc juëckä cam?” ³⁴Go Jethu ke thiëec, “Lak ayuöp kadë?” Gokë lueel, “Aa dhorou ku rec thii lik.”

³⁵Go lëk thän awën bïk nyuc piiny. ³⁶Ku lööm ayuöp awën kadhorou ku rec thii awën, ku röök Nhialic ku bëny keyiic, ku gëm ke kocken ye buçoth bïk ke ték koc. ³⁷Ku jolkë mith èbën bïk kueth. Ku kueny koc Jethu buçoth awuthueei ayuöp ci döñ piny gäac kadhorou. ³⁸Koc ke ci mith, röör ë röt aake ye tiim kaujuan, ke diäär ku mith këc mat thïn.

³⁹Ku jol Jethu koc cöl ajiël, ku ler riäi yic ku ler wun cöl Magadan.

Jethu aci kuec bii kenee jaay gooi looi
(Mk 8:11-13; Lk 12:54-56)

16 Tëwën ke Parathii ku Thaduthii bö tënë Jethu, ku wickë bik deep
 ë wët, ku yöökkë bii kenee jaay gooi looi, bii nyuöth ke lön ye Nhialic
 wëlke gam. ²Go Jethu bëer, “Ayakë lueel të lööny aköl piny. Abä aliir
 path bëei, aköl aci nyaany looi.” ³Ku na ye nhiäknhiäk ka luelkë, Abi
 tueny akölë, rin aci piny däm bii la dïl ku looi luäät. Wek aa kë bii rot looi
 njic të tüj wek käkkä nhial, ku wek aacie käk loi röt emen ye njic! ⁴Aa
 koc la gup anyon ku gam koor kek aa thiëc kë tüjkë. Acin kën jaay goi bii
 nyuöth we, ee kewäär ci rot looi tënë Jona. Ku nyiëen ke piny ku jiël.

Duökkë ye tak cimën Parathii ku Thaduthii
(Mk 8:14-21)

⁵Kaam wën yeet kek wär alçntui, ke tek kocken ye buçoth lön ci kek
 nhiiim määr bik miëth ciï muk. ⁶Go Jethu lëk ke, “Tiëerkë nhiiim, ku
 tietkë röt bæk ciï nhiam cimën Parathii ku Thaduthii, nhiaamden ke col
 ago puöör cimën ayum ci yiëk yic luou.”

⁷Gokë jam ë kamken, “Ee yo yöök kälä, rin ciñ yen ayuöp cuk bëei.”

⁸Go Jethu kë takkë guo njic ku lëk ke, “Wek koc koor gamdun! Yenjö ye
 wek dieer lön ciñ wek miëth? Not we cie käj ye deet? ⁹Cäk lëu ku bæk
 tak yen tewäär kueth ayuöp kadhiëc röör tiim kadhiëc, ku gäacdít ci bën
 thiäj awuthueei ci döj piny? ¹⁰Ku jol aa yuöp kadhorou wäär ci röör tiim
 kanjuan cam bik kueth, ku gäac thiäj awuthueei cäk bën kuany? ¹¹Yenjö
 këc wek ye deet yic, lön yen a ya ciï jam tënë we rin ayuöp? Kë ca lueel
 akin, aben ber yic, tietkë röt bæk ciï nhiam cimën Parathii ku Thaduthii!”

¹²Go atuööcke jäl deet yic, lön acii Jethu lëk ke bik röt tiit lon dhie
 ye tääu ayup yic bii puöör, ee lön bii kek röt tiit piööc reec Parathii ku
 Thaduthii.

Piter aci Jethu njic
(Mk 8:27-30; Lk 9:18-21)

¹³Wën ci Jethu yet Cetharia tö Pilipi, ke thiëc kocken ye buçoth elä,
 “Ye jaay tak ye Manh Raan ña?”

¹⁴Gokë bëer, “Ayekë lueel lön ye yen Joon raan koc muccoc nhiiim, ku
 lueel koc kök lön ye yen Elija, ku aye koc kök lueel lön ye yen Jeremia,
 tädë ke ye raan töj kam koc käk Nhialic tüj.”

¹⁵Goke thiëc, “Na week, yakë tak lön ye yen ña?” ¹⁶Go Piter bëer,
 “Yin ë Raan ci lœc ku dœc, Manh Nhialic pîr.”

16:1 Mt 12:38; Lk 11:16 16:4 Mt 12:39; Lk 11:29 16:6 Lk 12:1 16:9 Mt 14:17-21

16:10 Mt 15:34-38 16:14 Mt 14:1-2; Mk 6:14-15; Lk 9:7-8 16:16 Jn 6:68-69

¹⁷Go Jethu lueel, “Yin aci Nhialic dɔɔc wén Jona, rin yic kéné éci tak ë rot, ee Wä tö nhial yen anyuth ye yi ba lueel käya. ¹⁸Ku alék yi émén. Yin acol Piter, ku wëtde yic, alel, ku alel kéné nhom yen bï luajdië buth thïn, ku acii riel ë jɔjrac bï lëu bï thuür piny. ¹⁹Ku yin aba gäm riel bääny pan Nhialic, kë ciï bï päl piny pinynhom acii bï puöl nhial, ku kë ba puöl pinynhom abï puöl nhial aya.”

²⁰Ku yöök kocken ye buɔoth bïk ciï lëk raan dët, lɔn ye yen Raan cï lɔc ku dɔc.

Jethu ë jam Areemde ku Thuɔnde

(Mk 8:31-9:1; Lk 9:22-27)

²¹Ku jɔl Jethu wët agai yic ténë kocken ye buɔoth, “Yen abi dhiel la Jeruthalem. Ku yen abi gum apei kɔcdit ë baai cin, ku kɔc kák Nhialic, ku kɔc piööc lööj cin aya. Ku yen abi nök ba thou, ku na ye aköl ye nün diäk ke yen abi ben pîr.”

²²Go Piter mieet wei kɔc yiic, ku dɔk bï ciï ye jam këlä, ku lueel, “Bëny, acii Nhialic bï puöl bï rot looi. Kéné acii rot bï dhiel looi ténë yi!”

²³Go Jethu yenhom wel ku lëk Piter, “Jäl yalööm jɔjrac! Wic ba kë cï Nhialic guiir rienkië waar yic. Kák ye tak aacie kák Nhialic aa wël raan ë path.”

²⁴Ku jɔl Jethu lëk kocken ye buɔoth, “Na ye raan wic bã buɔoth, ka dhil nhom määr käpuɔth bï yok ë piérde yic pinynhom ë tén. Ku dhil puɔju riel ku buɔoth ya, cɔk alɔn wic kɔc kök ye bïk nök ë rienkië. ²⁵Rin raan wic ye bï wëike ë rot njeck muk pinynhom ë tén, ka ciï pîr akoldä bï yok, ku na ye raan mär wëike ë rienkië, ku rin ë piɔjɔcdië ka bï wëike muk akolriëec ebën. ²⁶Yejö bï raan yok thïn, tê jieek yen apei pinynhom ë tén ku mér wëike? Tëdë, ye këpiath njö bï yok bï yen wëike waar? ²⁷Rin aköl bï Manh Raan bën kek duaar ë Wun kek atuuc nhial, ke yeen abi raan ebën yiék ariop thöj kek këden cï looi. ²⁸Ku le tuej ku lueel, wek aa lëk yic, ala kɔc kök rëer ë tén aaci bï thou agut tê bï kek Manh Raan tij ke bö ke ye Bënyŋaknhom.”

Jethu aci guäpde rot waan

(Mk 9:2-13; Lk 9:28-36)

17 Nawen nün kadätem cök, ke Jethu col Piter ku Jemith kek wämënh Joon, ku lek gon bär apei nhom kepéc. ²Tëwén rëer kek, ke Jethu waan rot, ku yer nyin cimën akjol, ku jɔl aläthke yer apei bïk la diardiar. ³Kaam awen ke Mothith ku Elija tul, ku jieemkë kek Jethu.

16:19 Mt 18:18; Jn 20:23 16:24 Mt 10:38; Lk 14:27 16:25 Mt 10:39; Lk 17:33; Jn 12:25
16:27 Mt 25:31; Wk 62:12; Rom 2:6 17:1-5 2Pit 1:17-18

4Go Pîter lëk Jethu, “Bëny, apath buk rëer ë tën. Na wic ke yen aloi duël kadiák ë tën, tök kek yi, ku tök kek Mothith ku töj dët kek Elija.”

5Kaam wén ñot jieem yen, ke këcít rur pat piny abi ciën té yeké tij, ku piykké Nhialic ke jam élä, “Kénë ë Wëndiën nhiaar, mit yen puüu téné ye piykké wëtde.”

6Nawën piy koc Jethu buçoth wët kénë, goké riöjc apei ku wiikké.

7Go Jethu bën ténë ke ku gjot ke ku lueel, “Jatké röt. Duökké riöjc.”

8Nawën jötké kenyin, ke cín raan dët tijkké, ke ye Jethu ë rot.

9Tewén dhuk kek piny ë gôt nhom, ke lëk Jethu ke, “Duökké kák cák tij lëk raan dët yet aköl bï Manh Raan jöt raj yic.”

10Go kocken ye buçoth thiéec, “Yenjö ye koc piööc lööj koc Itharel ye lueel, lón ë yen Elija yen bï kañ bën tuej?”

11Go bëer élä, “Ee yic Elija akøj bën rin bï yen dhël bën guir. **12**Ku alæk we lón ci Elija bën theer, ku akéc kockä bën ñic ku luiké këden nhiarké. Cít emen aya, Manh Raan abik col arem apei.”

13Go kocken ye buçoth deet yic lón nadë ka jam ténë ke rin Joon raan koc muccoc nhiiim.

Jethu aci dhöj la guöp jöñrac kony

(Mk 9:14-29; Lk 9:37-43)

14Nawën lek dhuk piny gôt nhom, ke yok koc juëc ke tit ke. Go raan tök bën ku gut yenhic piny Jethu nhom, **15**ku lueel, “Bëny, kony manhdii. Ala guöp nok ku aci ye göök apei. Aye lac wiet mæec, tëdë ke le wiet wiir. **16**Ku ë ca bëei ténë kockun yi buçoth ku akëcké lëu bï pial.”

17Go Jethu lëk ke, “Wek koc cie lac gam, yaké tak ba rëer kek we yet nen? Bëei dhöj kénë ténë ya.” **18**Nawën lek bëei, ke Jethu rël jöñrac, go jäl meth guöp, ku go pial nyin yic.

19Nawën ke koc Jethu buçoth bö ténë ye ë rot ku thiëcké, “Yenjö këc yok ye lëu buk jöj kénë cuop wei?”

20-21Go lëk ke, “Ee rin koor gamdun,” Ku le tuej ku lueel, “Na we la gam cok kuur cimën manh jaap koor nyin, ka lëkké ë gon kénë, ‘Jälé ë tén!’ Ka lëu bï jäl. Acin kë dhal we bæk ciï loi.” Ku lëk ke, “Jöj cít kénë ë yen alëu ye ba cuop wei, rin ye yen cool ë röök!”

Jethu aci ben jam ë Thuonde

(Mk 9:30-32; Lk 9:43-45)

22Nayon akäl tök, wén ñoot kek Galilia, ke lëk Jethu ke, “Manh Raan abi thön koc, **23**ku abik nök, ku na aköl ye nün diák, ka bï jöt raj yic.” Goké puöth dak apei.

17:1-5 2Pit 1:17-18 17:5 Cák 22:2; L.rou 18:15; Wk 2:7; Ith 42:1; Mt 3:17; 12:18; Mk 1:11; Lk 3:22

17:10 Mal 4:5 17:12 Mt 11:14 17:20 Mt 21:21; Mk 11:23; 1Kor 13:2

Ajuér luaj Nhialic

²⁴Nawën cī Jethu kek atuööcke yet Kapernaum, ke koc ē kut ajuér luaj Nhialic bō tēnē Piter ku thiëcké, “Ye raandun piööc ajuér luaj Nhialic tääu piny?”

²⁵Go Piter bëér, “Aye tääu piny.” Ku le yöt bī la lëk Jethu. Go Jethu guo kaaj wei ku thiëec, “Ye tak këdë Piter? Yenja bány pinynhom juér? Ye kocken baai aye koc thäi kök?”

²⁶Go Piter bëér, “Aa koc ē thäi.” Go Jethu lueel, “Na ye këya ke koc baai aacie ajuér ē tääu piny. ²⁷Ku yen acuk wic buk kockä rac puöth. Lör wiir ku cuat bïdho, ku müüt rëc ba dóm tuej bei ku ñam thok, ku yin abi wëeu lëu ajuerdië ku ajuerdu yök thïn. Yäth ke tēnē ke ke ya ajuerda yodhie.”

Koc Jethu buoøth aaci wët teer

(Mk 9:33-37; Lk 9:46-48)

18 Kaam wën ke koc Jethu buoøth bō tēnē ye ku thiëcké ëlä, “Yenja yen dít apei kam koc tō bääny pan Nhialic yic?”

²Go Jethu meth cœol, ku cœl akäac kenhüim, ³ku lueel, “Wek alëk yic, na cäk röt war bæk ciët mith kor, ke wek aacië bääny Nhialic bī kañ yök. ⁴Këya raan rot dhuök piny bī ciët ē manh kënë yen adit apei pan Nhialic. ⁵Ku raan manh koor cít manh kënë lor riënskië, acä lor.

Ba raan dët thööc kérac yic

(Mk 9:42-48; Lk 17:1-2)

⁶“Na ye raan wëj menh tök kam ē mithkä, ku bæ maan ka ñuëen tēnē ē raan cít kënë diët cí ruöök yeth aleldit tet, ku pïk wiir bī mou. ⁷Ye këreec yindë pinynhom ye koc kök koc wëj kärec yiic. Käkkä aabï röt dhiel aa looi akölaköl, ku bī yiën dë tēnē koc käkkä looi!

⁸“Ku na ye ciëndu ayi cöökdu yi cœl aloi awuöc, ka tëem bei ku cuat ke wei. Rin ajuëen ba pïr pïr path ke yi ye ñol, tēnë të bī yin la cin karou ku cök karou ku cuet yi many dëp yic akölriëec ebën. ⁹Ku na ye nyiëndu yi cœl aloi adumuööm, ke ñuët bei ku cuat wei. Rin ajuëen ba pïr yök ke yi la nyien tök, tēnë të bī yin la nyin karou, ku bī yi la cuat pan mac.

Kään amël cī määär

¹⁰“Duökké them bæk mith thiikä bui. Alëk we bæk njic lön atuööcken nhial aa rëér Wä lëööm akölaköl pan Nhialic. ¹¹Ku yen Manh Raan yen aci bën ba koc cī määär bën gäm pïr.

17:24 B.bei 30:13; 38:26 18:1 Lk 22:24 18:3 Mk 10:15; Lk 18:17 18:8 Mt 5:30 18:9 Mt 5:29
18:11 Lk 19:10

¹²“Lëk ya yic. Na raan ala amääl buçot ku mär amäl tök ke ciï thiärdhojuan ku dhojuan nyiëëj piny, ku le amäl kënë wïc? ¹³Ku na le yök ka mit puöu apei, miet puöu wär miet puöu wääär tõ amäl kök thïn. ¹⁴Kélä aya, acii Wuurdun tõ nhial nhaar, bï mënä tök kam ee müth thiikä määär.

Të looi wämuuth awuöc tënë yi

¹⁵“Na loi wämuuth awuöc tënë yi, ke yi la tënë ye ku lëk kë cï wuööc tëdun wepëc. Na piñ wëtdü, ke wek aaci döör. ¹⁶Na ciï wëtdü piñ, ke yi cöl raan tök ayï kç karou ku dhuökkë tënë ye, ‘Rin bï awuöc cï looi tënë yi njic kç karou ayï diäk.’ ¹⁷Na jnot kuec bï wëtden ciï piñ, ke lëk akut, ku na kueec bï wët akut ciï piñ aya, ke päl bï ciët raan thäi ku raan ajuër kut, kç kuc wët Nhialic.

¹⁸“Ku wek aa lëk kënë, awuöc cäk bï päl piny pinynhom, acii bï päl piny nhial, ku awuöc bæk päl piny ë tën abï päl piny nhial.

¹⁹“Ku aben lëk we, na mät kç karou kamkun pinynhom ë tën, ku thiëckë kë wickë ka gëm Wä tõ nhial ke. ²⁰Rin të ye kç karou ayï diäk kenhiim mat ë wëtdië ke yen abï rëér kamken.”

Kääj aluañ cie wët ye päl piny

²¹Nawën ke Pîter bö tënë Jethu ku thiëec, “Bëny, ya arak dë lëu bï yen wët piny tënë wämääth cä awuöc looi tënë ya? Ye arak dhorou?”

²²Go Jethu bëér, “Alëk yi, aca arak dhorou, ee thiärdhorou arak dhorou, ²³rin bääny Nhialic acit bënyjaknhom wïc ye bï kakké kuëen nyïn kek aluakke. ²⁴Kaam wën kuëen kek käj nyïn, ka aluañ tök cï wëeu juëc apeidit muër bï tënë ye. ²⁵Ku yen ë cïn wëeu cool yen wëeu cï muër, go banyde lueel bï yaac wei kek tiejde ku miëthke ku kakké ebën bï käny cool. ²⁶Nawën piñ ë wët kënë ke läj banyde apei ku lueel élä, ‘Päl ya kaam thin koor, ku yen abï käkkä cool bëny.’ ²⁷Go bënyjaknhom të meem yen thïn tiij, ku pël känyde tënë ye ku cöl ajiël.

²⁸“Kaam wën le aluañ kënë ayeer, ke räm kek aluañ dët rëér kek baai köony wëeu reen lik. Go pac yeth ku yöök bï wëeucool nyin yic. ²⁹Go löj apei ku lueel, ‘Päl ya kaam ku yen abï wëeucool!’ ³⁰Go ciï gam, ku cöl amac yet të bï yen wëeucool. ³¹Nawën tiij aluek kök kë cï rot looi, ke riäæk puöth apei ku lek tënë banyden ku lëkkë keriëec ebën cï rot looi. ³²Go bënyjaknhom aluañ kënë cöölkueel, ‘Yïn acin puöu, yen aci wëeu juëc käny ke tënë yi päl piny rin cï yïn ya löj. ³³Ciï lëu ba käny päl piny tënë raandun rëér wek, cïmën kewäär ca luöi yi?’ ³⁴Ku wën cï yen puöu riäæk apei, ke cöl amac yet të bï yen käny cool ebën.”

*Go pac yeth ku yöök bii
wëëuke cool nyin yic
(18:28)*

35 Ku wit Jethu wëtde élä, “Yen è të bii Wä tö nhial luöi we, të ci wek awuöc ye päl piny kamkun puöu ébën.”

Jethu apiööc wët è liööi
(Mk 10:1-12)

19 Wén ci Jethu wët wiç bii lueel thöl, go jäl Galilia ku ler Judia ku teem wär Jordan. **2** Go koc juëc apei buçoth, goke kony.

3 Go Parathii kök bën tënë ye, ku wiçkë bïk deep è wët ku thiëckë élä, “Ye löjda raan puöl bii tiejde liööi è path?”

4 Go Jethu bëér, “Këckë kañ kueen athöör yic lön wär ciek Aciék koc wätheer, aaci cak moc ku tik. **5** Ku lueel, ‘Rin è wët kënë yen abi raan wun ku man nyääj piny ku le ker kek tiejde, ku keek karou aabï ya many tök.’ **6** Këya, aaciñ not ke ben aa rou, ee tök. Ku këya, na ci Nhialic ke puöl bii ya moc ku tik, ka cïn raan päl ñek è kamken.”

7 Go Parathii ben thiëec, “Na ye këya, yenjo pël Mothith ye bii raan athör liööi göt ku pël tik?”

8 Go Jethu bëér, “Mothith aci wärkuan dít puöl bïk diäärken aa liööi rin aake cie yith ye lac gam. Ku écie këya wätheer ciek koc. **9** Ku aba lëk we émën, na ye mony liöi tiejde, ke këc wiç mony dët, ka ci kërac looi.”

10 Go kocken ye buçoth lëk ye élä, “Na ye yen tën ye kän röt luçi thïn kam moc ku tik akan, ka ñueen bii raan ci thiëk.”

19:4 Cäk 1:27; 5:2 **19:5** Cäk 2:24 **19:7** L.rou 24:1-4; Mt 5:31 **19:9** Mt 5:32; 1Kor 7:10-11

¹¹Go dhuök ke ku lueel, “Acie raan ëbën yen bï kë ca lueel gam, aa koc ye Nhialic kuony. ¹²Raan dët aye dhiëéth ke ya aboi, na cök thiëék tê le yen dït ka ciï dhiëth, ku koc kök aaye roc bik ciï dhiëth tê cök kek thiëék. Ku koc kök aacie thiëék rin wïc kek ye bik wët Nhialic yäth tueñ. Këya, na ye raan gam ë wët kënë, ke gem ku piööc.”

Jethu adçc mith

(Mk 10:13-16; Lk 18:15-17)

¹³Koc kök aake ci mith bëëi tënë Jethu bï ke bën dçoc, go koc Jethu buçoth koc läät. ¹⁴Go Jethu lueel tënë ke, “Calkë mith aabö tënë ya, duökkë ke pën. Raan wïc ye bï la pan Nhialic adhil gam cimën ee mith thiikä.”

¹⁵Ku ççol mith yeljööm ku tëëu yecin kenhüim, ku dçoc ke ku jiël.

Raan ajak

(Mk 10:17-31; Lk 18:18-30)

¹⁶Go mony dët kaañ nhom ku thiëec ëlä, “Raan piööc ye këpiath njö ba looi ba pïr akölriëec ëbën yök?”

¹⁷Go Jethu bëër, “Yenjö ye yïn ya thiëec këpath ba looi? Ee Nhialic rot yen apath. Na wïc ba pïr akölriëec ëbën yök, ke yi thek löönke.”

¹⁸Go mony kënë Jethu ben thiëec ëlä, “Ye löön nen?” Go Jethu bëër, “Duk raan näk, duk tiñ raan dët kör, duk cuëér, duk kuëëj wët ë lueth. ¹⁹Thek wuurr ku moor, ku nhiar raan dët cimën nhieer yïn rot.”

²⁰Go riënythii awën dhuök ye ku lueel ëlä, “Löönkä aaca muk nhüim ëbën. Ye kë nen ba ben looi?”

²¹Go Jethu bëër, “Na wïc ba la cök tënë Nhialic, ke yi la ba käkku la yaac ëbën, ku gam wëeu tënë koc njöj, yïn abi jieek la yök pan Nhialic, ku bäär buçoth ya.”

²²Nawën piñ ë wëlkä ke meen, ku jiël ke ci puöu dak rin ë la käjuëc apei.

²³Go Jethu yehom wël kocken ye buçoth ku lëk ke, “Abi riel tënë raan ajak bï la pan Nhialic. ²⁴Ku aben lëk we, apuol yic bï thöröl bak with cök, tënë lön bï raan ajak la pan Nhialic.”

²⁵Nawën piñ kocken ye buçoth ë kënë, ke gëi apei ku luelkë, “Na ye këya, ke yenza bï la pan Nhialic.” ²⁶Go Jethu ke döt ku bëër, “Acii raan bï lëu ë rot, bï gam tê këc Nhialic ye kony, rin Nhialic ë kériëec ëbën lëu, acin kë dhal ye.”

²⁷Go Pïter rot jöt ku lueel, “Na yook, yök koc ci käkkua ëbën nyään piny ku buçthku yi, yenjö bï ya këda?”

28 Go Jethu bëér, “Wek alék kënë, tē le käj röt waar, ke Manh Raan abï nyuc thönyde nhom ë diik yic pan Nhialic, ku week wathiäär ku rou, wek aabï nyuc thöc nhüüm aya bæk luŋ kuat Itharel kathiäär ku rou looi. **29** Ku kuat raan cï paande nyääj wei kek paan ë man ku nyiérakén, ku wun ku man ku miëthke ku dum ë rienkië, abï käjuëc yok arak buɔɔt, ku abï pír akölriëec ébën yok aya. **30** Ku koc juëc tō tuej ëmën aabï döñ ciëen, ku koc kök juëc tō ciëen aabï la tuej.”

Käänj koc lui dom yic

20 Ku ben Jethu bääny Nhialic thööj ëlä, “Raan dom ëci rial bï la wïc koc bï duɔmde bën tem. **2**Ku ciék ariöp bï ya gäm ke akäl tök, ku tooc ke dom. **3**Nawën tècít lunyluny ë yok, ke la tē ye koc yccä thïn, go koc kök tüj thïn ke käac ke cïn kë loikë, **4**go lëk ke ëlä, ‘Lak dom yic aya bæk la tem, ku wek aaba yiëk ariöp thööj ke luçidun.’ **5**Gokë la. Nawën aköl ciel yic, ku täänj aköl aya, ke la ayeer ku le bën ke koc kök. **6**Nayon thëei ke la ayeer ku yok koc kök ke käac ë path go lëk ke, ‘Yeñjö rëer wek tewen aköl ke cïn kë luçikë?’ **7**Gokë lëk ye ëlä, ‘Acïn raan cï yo cœl buk la luui.’ Go lëk ke bïk la luui aya.

8“Nayon thëei ke wun dom cïl raanden koc döñ ku lueel, ‘Cïl koc luçi, ba ke döñ wëëuken, ku jok koc ë ke bï ciëen, bï jäl la thök koc wën anhiäk jok luçi ë rial.’ **9**Go koc ke bï luçi yic ciëen bën ku gëm ke wëëuken. **10**Nawën la koc ke jok luçi ë rial bën bï ke bën riçp, ke takkë lïn bï ke gäm wëëu juëc, ku keek aacï bën riçp wëëu cït wëëu cï gäm koc ke lök bën luçi yic ciëen.

11“Gokë wëëu döñ ke dak puöth, ku jiëemkë wun dom guöp ëlä, **12**‘Koc ke lök bën ciëen, cïn luçi düit cïk looi, aaca thööj nhüüm kek yo, yok koc cï luui aköl yic tewen anhiäk agut tē col piny cït ëmën!’

13“Go wët raan tök bëér ëlä, ‘Mäthdië, yïn acä jör, ciët yo cï tē bï yen yï riap thïn akäl tök cäk. **14**Döñ ariöpdu ku jälé. Aca tak ba raan lök bën ciëen gäm ariöp cït ariöpdu. **15**Cä la yic ba wëëukië gam tècít tē wiëc ye? Yeñjö ye tieel yï döñ tē muccä yen koc?’”

16Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Këya, koc tō ciëen aabï tō tuej ku koc tō tuej aabï tō ciëen.”

Jethu ajam ë Thuɔnde kën yic diäk (Mk 10:32-34; Lk 18:31-34)

17Nayon aköl dët ke Jethu cath kek kocken ye buɔɔth ke la Jeruthalem, ke cœl ke teden ë röt ku lëk ke, **18**‘Ëmën yok aala Jeruthalem, ku Manh

19:28 Mt 25:31; Lk 22:30 19:30 Mt 20:16; Lk 13:30 20:8 Leb 19:13; L.rou 24:15
20:16 Mt 19:30; Mk 10:31; Lk 13:30

Raan abi la dɔm ku yëth koc käk Nhialic nhiiim, ku koc piööc ë löönj. Ku abik tém thou, ¹⁹ku thönkë bány koc cie koc Itharel bik läät ku thatkë ku piëëtkë tim ci riiu kou. Ku na ye nün kadiäk cök ka bï pïr ku jöt bei ë ranj yic.”

Man wëët Dhubedii aci Jethu thiëec këden wic

(Mk 10:35-45)

²⁰Nawën ke man wëët Dhubedii bö ténë Jethu kek wätke, ku gut yenhiaal piny ku thiëec bï luöi kë wic.

²¹Go Jethu thiëec, “Yejö wic?” Go bëer elä, “Të nyuuc yin thönydu nhom bääny Nhialic yic akoldä, ke yi tøj yipuöu lön bï yin wëtkien kë karou col aa nyuc yilööm, raan tök köj cuëc ku raan dët köj ë cam.”

²²Go Jethu dhuök ke elä, “Wek aakuc kë thiëckë, yen abi bañ apei ë nïnkä ku yen abi nök. Lëukë bæk gum cimëndië?” Gokë bëer, “Alëuku.”

²³Go Jethu lëk ke, “Na cëkkë we nök ayic ka lëukë bæk gum, ku acie yen la riel ba raan bï nyuc köndiën cuëc ku köndiën cam kuany. Thöckä aa käk koc ci Wä guiér ke.”

²⁴Nawën le atuu kör kathiäär piŋ, ke riäak puöth ténë wëët Dhubedii.

²⁵Go Jethu ke coöl ku lëk ke, “Anjeckë lön koc ci gam bik aa bány koc cie koc Itharel aala riel koc nhiiim, ku acii path bæk ciët ke. ²⁶Ku kënë acii rot bï looi kamkun. Raan wic ye bï ya raandit kamkun, adhil rot dhuök piny bï ya luui rin koc kör, ²⁷ku na ye raan wic ye bï ya bëny wenhiim, ka dhil ya aluaqdun. ²⁸Cimën Manh Raan aya akëc bën bï koc bën loony, aci bën bï koc bën kony, ku gem wëike bï koc juëc waar thou yic.”

Jethu akony cöör karou bik daai

²⁹Tëwën jiël Jethu Jeriko kek kocken ye buooth, ke buooth koc juëc apei. ³⁰Ku koc ci cor karou aake rëer ë dhël këc. Nawën piŋkë lön ci Jethu yëet, ke cöt röldit, “Bëny, Wën Debit, kony yo!” ³¹Go koc kör ke rël ku yöökkë ke bik biet. Gokë jnot ke kiu apei, “Wën Debit! Kony yo.” ³²Go Jethu kör koc ku coöl ke, ku thiëec ke, “Yejö wiëckë ba looi ténë we?” ³³Gokë lëk ye, “Bëny awicku buk ben daai.” ³⁴Go Jethu gam, ku goot kenyin, gokë daai nyin yic ku buothkë.

Jethu aci la Jeruthalem ke ciëm yai

(Mk 11:1-11; Lk 19:28-40; Jn 12:12-19)

21 Tëwën ci kek thiök kek Jeruthalem, ke bö Bethpeec tëthiäák kek gön Olip, ke Jethu ecii kocken ye buooth karou tuac tueŋ, ²ku lëk ke, “Lak bëei tö tueŋ yiic, ku wek aabä akaja yön ke mac ku manhde

*Ku goot kenyin, gokë
daai nyin yic ku buothkë
(20:34)*

yeljööm. Luɔnykë ke ku bëeikë ke tënë ya. ³Na le raan thiëc we ke luelkë, keek aa wic Bëny ku aabï dhuk èmën.” ⁴Kënë aci rot looi këya rin bï wët ci lueel élä theer raan käk Nhialic tiij yenhom tieej,

⁵“Lék koc Itharel,
èmën bënyŋjaknhom dun abö tënë week!
Alir puɔu ee cath akaja, manh akaja.”

⁶Go koc Jethu buɔoth la ku loikë cimën ci Jethu ye lék ke, ⁷ku biükë akaja ke manhde ku kumkë keköt h aläthken, ku nyuc Jethu manh akaja köu. ⁸Koc juëc aacä aläthken thieth dhël yic, ku koc kök aacä ayör tiim dhoŋ ku thiethkë ke dhël yic aya.

⁹Go koc ke tö tuej yenhom ku koc ke buɔth ye, yai looi ku yekë wak élä,

“Lecku wën Debit!
Bëny dɔc raan bö rienku lecku Nhialic Madhɔl!”

¹⁰Nawën yeet geeu Jeruthalem, ke koc gëi apei ku yekë thiëc élä, “Yenja kënë?”

¹¹Ke bëér koc ɔjic ye ku luelkë, “Yen ë raan käk Nhialic tiij cöl Jethu pan Nadharet, wun Galilia.”

21:5 Dhäk 9:9 21:9 Wk 11:8:25, 26

Jethu aci la luaj Nhialic
(Mk 11:15-19; Lk 19:45-48; Jn 2:13-22)

¹²Nawen lek yet Jeruthalem ke Jethu la luaj Nhialic, ku cop koc kän
 yaac ku koc yööc ayeer kal luaj Nhialic yic. Ku wel agen koc wëeu waar
 yiic piny, ku thöc koc ycc wei è kuör. ¹³Ku lëk ke,

“Aci göt elä athör theer wël Nhialic yiic,

‘Kal luajdië aci looi bï ya tén ye koc wušt ebën röök thïn,’
 ku yen acak wel bï ya tén cuér.”

¹⁴Koc ci cör ku koc ci duany aake ci bën tén ye kal yic luaj Nhialic,
 goke kony. ¹⁵Koc dit käk Nhialic ku koc gët löön aake ci puöth dak
 tewen tiij kek kapuöth ci Jethu looi, ku wén ye mith ket kal yic luaj
 Nhialic elä, “Lecku Wén Debit.”

¹⁶Ku luelkë tén Jethu, “Ye kë lueel è mithkä piij?” Go bëer, “Aya piij.
 Ku këckë kënë kañ kueen,

‘Yin aci mith agut mith thii kor piööc bïk lec la cök aa lueel.’”

¹⁷Kaam wén ci Jethu wélkä lueel, ke jiël geeu ku ler Bethanï té ci yen
 bën anin thïn.

Jethu aci tim wak bi riau
(Mk 11:12-14, 20-24)

¹⁸Nayon nhiäk, tewen dhuk kek geeu, Jethu è nök cök. ¹⁹Nawen tiij
 tim ciit ñaap dhël yoo, go la col bi yök ke ci luok, go yök ke ayör kepëc.
 Go Jethu lueel, “Yin aci mith koy ben tiij atheer!” Ku nyin yic tewen ke
 tim riau.

²⁰Tewen tiij kocken ye bucoth è kënë, ke gëi apei, ku thiëckë röt,
 “Yejö ci tim kënë guo riau?”

²¹Go Jethu bëer, “Na gamkë ke cïn diu, ka cie kë ca looi tén è tim
 kënë yen luikë è rot, na cök a gon kënë yen yöökkë elä, ‘Jot rot ku cuat
 rot wiir,’ ka loi rot. ²²Ku na lak gam, ke kériëec ebën yakë ke thiëec té
 röök wek, aa yökkë.”

Bäny Itharel aa riel Jethu yööj yic
(Mk 11:27-33; Lk 20:1-8)

²³Go Jethu ben dhuk kal yic luaj Nhialic, ku tewen piööc yen, ke
 bändit käk Nhialic ku koc baai bï tén ye ku thiëckë elä, “Ee yin, ye
 riel njö tö yiguöp ye yin luui kälä? Ku yena yik yi è riel kënë?”

²⁴Go Jethu bëer, “Wek aba thiëec wët tök aya, na bëerkë apath, ke
 wek aba lëk raan cä gäm riel ye yen käkkä looi. ²⁵Lëkkë ya, Joon yök
 riel yen koc gäm lökwëi ténen, ye tén Nhialic aye rielde è rot?”

Gokë guëék yic kamken ku luelkë, “Na luelku, ke yok tënë Nhialic, ka thiëc, ‘Aye njö këc wek wëtde gam?’ ²⁶Ku na luelku, ‘Ke riëldé ë rot,’ ke yok aa jöny ke rin cï raan èbën ye gam.” ²⁷Gokë dhuök Jethu, “Akucku.”

Go Jethu lëk ke, “Na ye käya, ke wek aacä lëk riël ye yen käkkä looi.”

Kääj cï Jethu lueel rin mith karou

²⁸Ku ben Jethu ke thiëc, “Yejö yakë tak wët kënë yic? Monytui ë la dhäk karou. Go la tënë wëndit ku lëk ye, ‘Manhdie lör lui dom yic ya aköl.’ ²⁹Go bëér, ‘Yen aciï la,’ nawën ke ben yenhom waar ku ler. ³⁰Go ben la tënë wënden koor ku lëk wët awën cï kañ lëk wëndit. Go gam ku cii la. ³¹Yejä kamken karou cï kë wic wun looi?”

Gokë bëér, “Ee wëndit.”

Go Jethu lëk ke, “Koc ajuër kut ku adëjök ë töc kek kuat moc ë path, aa kek aabï röt kañ mat ë bääny Nhialic yic tënë we. ³²Rin Joon raan wääär koc muucc nhiiüm èci bën tënë we bi we nyuôth dhël ë yic, ku wek aa këc wëtde gam. Nawën ke ye koc ajuër kut ku adëjök kek gam ye. Ku na cok awën cï wek käkkä tij ke loi röt, ke wek aa këc wepuôth waar ku pälkë luoi kärec ku gamkë wëtde.”

Jethu aci jam ë waal bi rëec bany nyuuccoth

(Mk 12:1-12; Lk 20:9-19)

³³Ku ben Jethu jam waal ku lueel tënë koc man ye ëlä, “Monytui èci dom looi ku cum yic tiim luok ku rök. Ku wec të ye mith tiim guör thïn bik ya miök, ku looi kät. Ku jol dom riöp yic koc kök, ku le keny wun dët. ³⁴Nawën le të cï tiim luok thööj, ke tooc aluuccnyke tënë ke bik la gäm abäkke. ³⁵Go koc awën cï riöp dom yic aloony döm, ku thatkë aluuccny tök, ku näkkë alony dët ku biöökkë alony ye kek diäk aleel. ³⁶Go aloony juëc tënë aloony tuej ben tooc, ku njot ke looikë ke tewäär. ³⁷Nawën ciëén ke wun dom jol wënde tooc, ku tek lön bi kek ye theek. ³⁸Go koc awën cï riöp dom yic lueel kamken wën tij kek ye, ‘Kënë ee manh raan la dom, bi kañ lök thon akoldä. Bäk näkkü ku kakkä aabï döñ ke yo.’ ³⁹Gokë döm ku thelkë ayeer dom yic ku näkkë.”

⁴⁰Ku jol Jethu ke thiëc, “Na bö raan la dom ke loi njö tënë ke?”

⁴¹Gokë bëér, “Abi kockä nök, ku riöp dom yic wei tënë koc bi ye ayiëk abäkke të cï kañ luok.”

⁴²Ku lëk Jethu ke, “Këckë wët cï göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, kañ kueen?

‘Mën wäär yen cī atëet kuec yen acī bën a mën ril apei,
kënë ë ye luji Bëny,
ayeku tij ke path ku dhëej yonyin!’”

43Ku la Jethu tuej ku lueel, “Këya alëk we, bääny Nhialic abi nyaai tñenë we ku gëm koc wuöt kök bi wëtdië pij ku loikë. **44**Ku raan bi löny alel kënë nhom, ka ducoony bi ruöth, ku raan bi alel kënë lööny yenhom ka niçcon yic.” **45**Nawën pij kocdit käk Nhialic ku koc gët lööij ë jam kënë, ke njické lön jieem Jethu riënenken, **46**ku na cök alon wiç kek ye bik dñm, ka ke cī riööc koc juëc tö thïn ë Jethu tij ke ye raan käk Nhialic tij.

Jethu aci bääny Nhialic thöij yan thiëek (Lk 14:15-24)

22 Go Jethu ben jam tñenë ke ë waal ku lueel. **2**“Bääny Nhialic ë duër thöij kek yan thiëek cī bënyjaknhom looi tñenë wënde. **3**Ku tooc alucoonyke bi koc cī cöol la lëk bik bën yai yic. Gokë kuec ku cik bö yeei. **4**Go aloony juëc ben tooc ku thonke elä, ‘Lak, lëkkë koc cī cöol lön müith aaci thök ë guiér, muçor ku nyök cuai aaci nök, kériëec ebën aci guir. Bäk yai yic!’ **5**Ku keek aake liu puöth thïn, ku puökkë bi njek ala duomde, ku la raandä luide yic. **6**Ku dñm koc kök aloony bënyjaknhom, ku bañkë ke ku näkkë ke. **7**Go bënyjaknhom puöu riääk apei, ku tooc apuruöökke ku lek koc awën näk alucoonyke nök, ku cuänykë genden. **8**Ku cöol alucoonyke ku lëk ke, ‘Yai aci thök ë guiér, ku koc ke cī cöol aa këc aa koc path, aaci kuec ë bën. **9**Lak geeu ku calkë kuat koc bæk yön dhöjl yiic bik bën yai yic.’ **10**Go aloony la dhöjl yiic ku cölkë kuat raan cik yön ebën, abi yai thiäj apei.

11“Nawën bö bënyjaknhom bi thän cī guëer yeei bën tij, ke tij raan tök ke këc alëth yai ruöök. **12**Go bënyjaknhom lueel, ‘Mäthdië, yi bö tén këdë ke yi ciï alëth yai cej?’ Go mony awën biet ku ciï wët bëér. **13**Go bënyjaknhom lëk alucoonyke, ‘Derkë cin ku cök ku cuatkë muëöth yic ayer, të bi yen dhiau thïn ke njeny yelec.’”

14Ku wit Jethu wëtde elä, “Rin koc juëc aaye cöol, ku aa koc lik kek aaye lœc.”

Jethu awic bi wëeñ wët ajuër (Mk 12:13-17; Lk 20:20-26)

15Go Parathii la teden ë röt bik të bi kek Jethu dam thïn, wëtden bi lueel, la mat. **16**Ku toockë kocken abëk ke bucooth tñenë ye, ku koc Antipäth Yërot bik la wëeñ bi wët rac lueel kegup bi ye dñm. Ku bik ku

luelkë élä, “Raan piööc, aŋicku yin è raan la cök jam è yith. Yin è koc piɔɔc bïk kæk wic Nhialic looi dhël la cök, ke yi ci dieter kæk ye koc kök tak. Ku yin acie diëtdeñ ye kuëec nhom. ¹⁷Lëk yo na ye täktäkdu, buk ajuér aa gam yok koc Itharel ténë Cithér Bënyajaknhom, tédé ke cuk bi ya gäm ye?”

¹⁸Ku Jethu éci ruëenyden njic, ku bëer, “Yenjö wic wek ye bæk ya deep wët? ¹⁹Calkë ya atij wënh yakë tääu piny ajuér!” Gokë yiék wëëth. ²⁰Goke thiëec, “Ye nhom ña, ku ye rin ña käkkä ci giëet wëëth köu?”

²¹Gokë bëer, “Aa kæk Cithér Bënyajaknhom.” Go Jethu lëk ke, “Na ñieckë käya, gämkë Cithér Bënyajaknhom käde, ku gämkë Nhialic käde.”

²²Gokë gäi, të ci Jethu wët bëer thïn, ku nyiëënjë piny ku jiëlkë.

Nhialic abii koc ci thou col aa ben pîr

(Mk 12:18-27; Lk 20:27-40)

²³Akol töj awën ke koc kök akut Thaduthi, akut ci ye ye gam lön bi Nhialic koc ci thou ben col apir, bö ténë Jethu ku thiëckë élä, ²⁴“Raan piööc, aci Mothith lëk yo élä, Na thou raan ku nyiëëj tik piny ke cïn mith, ke wämënh koor ala yöt tik bi mith dhiëëth yön mënhë. ²⁵Na thööjku lön tö mith tik thïn kadhorou, ku thiëk wëndit ku thou ke cïn mith, ku döj tiejde ke wämënh buoth ye, ²⁶ku thou aya ke cïn mith ci dhiëëth. Ku looi rot käya ténë raan ye kek diäk, agut wämënh kun ye kek dhorou. ²⁷Nawën ke tik thou aya.” ²⁸Ku lek tuej ku thiëckë, “Të le koc ci thou röt jöt akoldä, bi ya tiŋ ña, rin ci yen rëér ke ke ebën kadhorou?”

²⁹Go Jethu bëer, “Wek aa koc ril nhiiim cïn kë ñieckë, rin ci ye gam athör theer wël Nhialic ci göt ye gam. Ku acák ye gam aya lön bi Nhialic kë ye lueel ke bi looi, lëu bi looi. ³⁰Rin të le koc ci thou röt jöt, aaci bi thiëek ku aaci bi thiaak, aabi rëér kecít atuuuc nhial. ³¹Ku na ye rin wët bi koc ci thou röt jöt, ke we këc wët ci Nhialic lëk we theer kueen? Aci lueel, ³²“Yen è Nhialic Abaram ku Ithäk ku Jakop.” Koc ci thou ke njic Nhialic, aa pîr alanden. Yeen è Nhialic koc pîr, ku koc ci thou aya.”

³³Nawën piŋ thän tö thïn wët kénë, ke gëi è piɔɔcde.

Löŋ ril lëu bi theek kam è lööŋ

(Mk 12:28-34; Lk 10:25-28)

³⁴Nawën piŋ Parathï lön ci Jethu Thaduthi thöl nhiiim, ke mat kenhiim bïk Jethu thiëec aya, ³⁵ku jol raan tök kamken, ³⁶raan piööc lööŋ, Jethu thiëec, “Ye löŋ nen yen ril kam è lööŋ?”

³⁷Go Jethu bëer, “Yin adhil Bänydu Nhialic nhiaar piändu èbën, ku wëiku èbën, ku nhiamdu èbën.” ³⁸Kënë, yen ë löj ril tuej. ³⁹Löj dët ril ye kek rou thöj kek ë löj kënë akin, yin adhil raan dët nhiaar cimën nhieer yin rot. ⁴⁰Lööjkä karou kek aa ye lööjk Mothith èbën, ku lööjk ye koc käk Nhialic tij piööc, kér bei thiin.

Jethu aci koc piööc lön yen raan ë tooc Nhialic

(Mk 12:35-37; Lk 20:41-44)

⁴¹Kaam wën ci Parathii kenhii'm kut Jethu lööm ke thiieec ke wët kënë,
⁴²“Yakë tak Raan ci lœc ku dœc yeqa? Ye wën ja?” Gokë lëk ye, “Ee wën Debit?”

⁴³Go dhuöök ke ku lueel, “Na ye käya, yeqö ye Wëi Nhialic Debit yööjk bï cœl Bänydië. Rin eci Debit lueel elä,

⁴⁴‘aci Nhialic lueel tñen Bänydië, “Nyuc ë tñen köndien cuëc,
yet të bï yeq koc aterdü dhuöök ciëen yiçök.”’

⁴⁵“Na ye Debit cœl, ‘Bänydië,’ Ke lëu bï ya wënde këdë?” ⁴⁶Go ciën mën raan töj bëer wëtde, ku wën akölë yet tuej acin raan töj ciëi yethok ben kuek bï thiieec.

Duökké nhiam cimën Parathii ku Thaduthii

(Mk 12:38-39; Lk 11:43, 46; 20:45-46)

23 Ku jol Jethu lueel tñen koc juëc awën ku kocken ye buçoth. ²‘Koc piööc lööjk ku Parathii kek aatö nyin Mothith. ³Käya, aa dhielkë ke theek ku luçikë kë yekë lëk we, ku piëjkë kë yekë lëk we, ku duökkë kakkén yekë ke looi ye kiëet, rin aacie käk yekë lëk koc kek yekë ke looi. ⁴Aa koc piööc käril yiic bï ke looi, ku aa cie koc ë kony bik ke looi. ⁵Kériieec èbën yekë ke looi, ayekë ke looi rin bï kek koc wëj. Aa cath ke muk athör theer wël Nhialic. Ku rukkë alëth path, ku mukkë athör kecin bik nyucot lön ye kek koc path thek löj Mothith. ⁶Ayekë nhiaar bik nyuc tuej thöc kocdit tñen amat, ku yön path aköl yai. ⁷Ayekë nhiaar bï ke aa muööth athëëk yön çccöc yiic, ku yeke cœl, ‘Koc piööc.’

⁸‘Duökkë röt col aye cœl, ‘Koc piööc,’ Rin wek aa jek ke wämënhë, ku wek aa la raan piööc tök. ⁹Ku acin raan dhielkë cœl pinynhom tñen, ‘Wä,’ Rin ë Nhialic tñ nhial yen ee Wuurdun yetök. ¹⁰Ku duökkë röt col aye cœl, ‘Koc piööc,’ Rin wek aa la raan piööc tök, ‘Raan ci lœc ku dœc.’ ¹¹Raandit apei kamkun adhil rot dhuöök piny bï luui riënkun. ¹²Kuat raan rot yäth tuej ë rot abi dhuöök ciëen, ku raan lir puöu rot tööu ciëen, abi yäth tuej.

22:35-40 Lk 10:25-28 22:37 L.rou 6:5 22:39 Leb 19:18 22:44 Wk 11:1 23:5 Mt 6:1; Kn 15:38;
L.rou 6:8 23:11 Mt 20:26-27; Mk 9:35; 10:43-44; Lk 22:26 23:12 Lk 14:11; 18:14

Jethu acī rēēc Parathī ku kōc gät lōōj nyuɔɔth
(Mk 12:40; Lk 11:39-42, 44, 52; 20:47)

13“Kōc piööc lōōj ku wek Parathi, Awéējkui! Ee kērac apei yen ayakë looi, rin ye wek kōc piööc dhël cii kek bii met bääny Nhialic yic. Rin wek aaciï bii met thïn aya. Na cok kōc kök wic bïk met thïn, ka yakë ke wel nhïïm ë piööcdun cii la cök! **14**Kōc piööc lōōj ku wek Parathi, Awéējkui! Wek aa cath we rööjk apei dhöl yiic bæk kōc wëj lñn ye wek kōc path, ku wek aa bëëi lër tuöör nyin bïk aa käkkun. Wek aabi tém awuööcdit tet apei rin kärec yakë looikä!

15“Kōc piööc ku wek Parathi, Awéējkui! Wek aa piny kuany yic rin bii la raan töj yökkë bii piööcdun gam. Na yökkë, ke të ye wek ye piööc thïn, ee ye col aye raan pan mac, abi we duër waan thook!

16“Awéējkui, wek kōc ë kōc kök wat nhïïm ke we ye cöör aya, ku luelkë, raan mël kuëej rin luaj Nhialic, ke rot mac wëtde. **17**Wek aa muëjöl ku cöör! Yenjö dït? Ye milärj thith aye luak? **18**Ku benkë lueel elä, raan mël kuëej rin yïk ka cïn wëtde yic, ku na kuëej mël rin ajuér cï tääu yehom, ke rot mac wëtde. **19**Wek kōc cï cör wepuöth! Yenjö dït? Ye ajuér cï tääu yïk nhom aye yïk guöp ë loi bii ajuér cï tääu yehom ya kën ë Nhialic? **20**Këya, të kuëej raan yïk, ka kuëej ye, ku kák cï juaar yehom. **21**Ku të kuëej raan luaj Nhialic ka kuëej ye ku Nhialic yen rëër thïn, **22**ku të kuëej raan pan Nhialic, ka kuëej määcde, ku yehom guöp.

23“Kōc piööc lōōj ku wek Parathi! Awéējkui! Wek aa kälik käkkun cäk puur yiic juër Nhialic, ku wek aacie käril ye lōj lueel ye kuëec nhïïm, cïmën bii raan dhiel la cök ku lir puöu, ku kony kōc kök ku cii kōc ye ruëeny. Wek aa dhil käkkä muk nhïïm, ke we cii mäl ë juër käj aya tënë Nhialic. **24**Kōc mär kōc, wek aacie kák wic Nhialic ye looi, ku aa kák puöl yiic kek aa yakë ke kuëec nhïïm.

25“Kōc piööc lōōj ku wek Parathi! Awéējkui! Wek aaciï puöth la cök, wek aa cït biiy ku aduuk ye lóok köth, ku aa thiäj miïth ye rum riel ku miïth ye ke tuöör nyin. **26**Wek kōc Parathi cï cör wepuöth! Kañkë biïny ku aduuk lóok yiic, yen aabi kek köth la wic aya!

27“Kōc piööc lōōj ku wek Parathi! Awéējkui! Wek aa thöj kek rëj cï buth, na tij keköth ke dhëj apei, ku keyiic alöñthïn aaci thiäj yom kōc cï thou ku kärec kök. **28**Këya, wek aa cït rëjkä aya. Wek aaye raan ébën tij we path gup ayeer, ku piäthkun alöñthïn aaci thiäj ruëeny ku kärec kök ébën.

29“Kōc piööc lōōj ku wek Parathi! Awéējkui! Wek aa rëj buth tënë kōc kák Nhialic tij. Ku gietkë rëj kōc path bïk dhëj apei, **30**ku luelkë elä, na yo tõ thïn wäär nëk wärkuan dït kōc kák Nhialic tij, nyöt yok aa

kēc röt mat ë nääkden yic. ³¹Këya, ayakë gam ayic lön ye wek mith koc wäär näk koc kák Nhialic tij! ³²Ku cít mënë ye wek koc ril nhiiim, cín kë yakë gam, kériëec ébën atö wecin, thääpkë kärec wäär ci wärkuön dit joo! ³³Mith käpieny! Yakë tak bæk poth la pan mac kédé? ³⁴Ku rin ë wët kënë yen aci Wä we tuöc koc kák Nhialic tij. Ku ë kocckä yiic, koc kök aa bæk nök, ku piäätkë koc kök tim ci riüü köü, ku thatkë koc kök yönkuön amat yiic, ku yakë ke yööp geeth yiic ébën. ³⁵Ku tädun ye wek luui thïn kënë, abi awuöc bï teem rin koc ci nök löony weyiëth, joo näak wäär nök Abel yet näak Dhäkaria wén Barakia wäär näkkë luaj Nhialic. ³⁶Ku lëk Jethu ke, awuöc bï gam rin ë käkkä ébën abi bën ë riëec kënë yeth.

Jethu ee koc gen Jeruthalem lëk

(Lk 13:34-35)

³⁷“Wek koc gen Jeruthalem, wek aa koc kák Nhialic tij nök, ku biöökkë koc ci Nhialic tuöc we aleel. Aca wiç arak juëc, ba we kony címën dhie ye ajith miëthke kuöm piny yewuk bï ke kony bï ke ciï gop, ku wek aaci kuec. ³⁸Emen abæk tij ke Nhialic ci yecin miëet bei, ku nyiëj pandun we. ³⁹Ku emen alëk we, ‘Wek aciï ya bï ben tij yet aköl bï wek röt guirr bæk ya lor tê ben yen dhuk.’”

Luañ Nhialic Jeruthalem abi thuör piny

(Mk 13:1-2; Lk 21:5-6)

24 Tëwën jiël Jethu kal luañ Nhialic yic, ke kocken ye bucoth bö tënë ye ku thiëckë, “Raan piööc, tij, ye luajdiiit dhëenj njö kënë!”
²Go Jethu bëér, “Alëk we, yoot dit yakë tijkä aabi thuör piny ébën ka cín alel töj bï kooç alel dët nhom.”

aci Jethu lëk atuööcke lön bï ke maan

(Mk 13:3-13; Lk 21:7-19)

³Tëwën reëer Jethu gõn Olip nhom ë rot, ke kocken ye bucoth bö tënë ye ku thiëckë, “Lëk yo ye nen bï käkkä röt looi, ku yeñö bï tê bï yin dhuk pinyinhom ku thök piny, nyucoth?”

⁴Go Jethu lëk ke, “Duökkë röt col aduöñ. ⁵Rin koc juëc aabi bën rienkië, ku ye ñek lueel, ‘Ke yen Raan ci loc ku doc.’ Ku aabi koc juëc duöñ. ⁶Duökkë diëer tê tij wek tcoñ ke loi röt, ku tê piñ wek tcoñ kôk wuôt meç yiic. Käkkä aa dhil röt looi, ku acie yen bën thök ë piny. ⁷Rin wuôt aabi thör kamken ku pan bënyajaknhom kek pan bënyajaknhom dët aabi thör aya. Cöndit apei abi tö thïn, ku ayiëëkyiëëk piny abi rot looi bëëi juëc yiic. ⁸Käkkä kek aa kák tueñ.

9“Ku dët, wek aabï ðom ku yëth we luk yic, ku wek aabï nök. Ku wuööt ébën aabï we maanrienkië. **10**Ku ë tëën, koc juëc cï wëtdië gam aabï röt waar, ku koc kök aabï ñek raandä aluom ku man raandä ñek. **11**Ku awëj juëc aabï tuöl aya, ku aabï koc juëc rac nhiiim. **12**Ku luçi käreç abï rot juak apei, koc juëc aabï gamden wai wei. **13**Ku raan bï yepüöu deet yet të bï yen thou, abï pïr aköliëec ébën. **14**Ku Wët Puoth Yam kënë rin bääny Nhialic, abï kañ lëk koc ébën pinynhom bïk piñ, ku jol thök piny bën.

Këreec bï rot looi tënë koc Jeruthalem

(Mk 13:14-23; Lk 21:20-24)

15“Ala aköl bï wek kërac apei tiñ, këwääär cï Daniel raan käk Nhialic tiñ jam ë ye.” (Raan kuën adhil kënë deet yic!) **16**“Koc rëer Judia, ku tiñkë ë kënë, ka dhil riñ gat nhiiim roor bïk la thiaan. **17**Ku na rëer raan ayeer, ka ciñ ben la yot bï la guik kë muk. **18**Ku na tö raan dom yic, ka ciñ ben dhuk baai bï alanhde la lööm. **19**Diäär liec ku diäär muk müthkor aabï gum apeidit ye nïnkä. **20**Röökkë bï rot ciñ loi wiir yic rut, tëdë aköl ciñ koc ye luui. **21**Koc aabï gum apei ye nïnkä, gum këckë kañ yök tewäär ciek Nhialic koc agut cit émën. Ku acii rot bï ben looi. **22**Na këc Nhialic looi bï nïnkä col alik, ñuôt acin raan ciñ pïr. Ku rin kocken ciñ lœc, aci nïn col alik.

23“Wek aa lëk, na le raan yöök we, ‘Tiëñkë Raan ciñ lœc ku dœc kïn, tëdë ke lueel, tiëñkë yen akan!’ Ke duökkë gam. **24**Rin koc juëc aabï bën ku lueel ñek, ee yen Raan ciñ lœc ku dœc, ku lueel raan dët, ee yen raan käk Nhialic tiñ, ku loikë käril koc göi, na lëukë, ke mär koc ciñ Nhialic kuany. **25**Tietkë röt, këriëec ébën alëk we émën bïk nhiiim tïr kë bï bën.

26“Këya, na le raan lëk yi ëlä, ‘Yen akan atö roor tëën!’ Ke yi duk la, tëdë, ‘Yen akïn aci thiaan tën,’ Ke duk gam. **27**Rin të dhuk Manh Raan ka guækë ñic. Abäk tiñ cïmën bir dej dhie yen nhial reet yic, ku tiñ lœj ku lœjë.

28“Dët aya, abï ciët mën dhie na ciñ cuor kenhiim kut, ka la kë ñuetkë.

Aköl bï Manh Raan bën

(Mk 13:24-27; Lk 21:25-28)

29“Awiëc ku bïk ñic aya, ye nïnkä, të ciñ koc jäl gum apei, aköl abiï kum nyin bï piny cuol, ku pëei acii bï ruel. Ku kuel aabï röt yääk ku löonykë. **30**Kë bï bën Manh Raan col anjic abiï tiñ nhial, ku koc ébën pinynhom aabï yiic ñeer kákken rec cïk looi. Ku keek aabï Manh Raan

24:9 Mt 10:22 24:13 Mt 10:22 24:5 Dan 9:27; 11:31; 12:11 24:17-18 Lk 17:31 24:21 Dan 12:1;
Ny 7:14 24:26-27 Lk 17:23-24 24:28 Lk 17:37 24:29 Ith 13:10; 34:4; Edhe 32:7; Juel 2:10, 31;
3:15; Ny 6:12-13 24:30 Dan 7:13; Dhäk 12:10-14; Ny 1:7

tij ke bö pial yiic nhial ke diik ku rieldit apei. ³¹Ku abä atuööcke tooc bïk këcít löör yup yic, bï kek kɔcken cï lɔc kuööt yiic pinyinhom ebën.

³²"Njëckë e kënë tim cït ñaap, të looi yen yöök ku looi yith, ke kér aci thiöök. ³³Këya, të tiij wek käkkä ke loi röt aya, ke njëckë lön cï yen thiöök apei. ³⁴Alëk we, wek aaciï bï määär të cok käkkä röt looi. ³⁵Nhial ku piny aabï liu, ku wëtdië aciï bï kañ määär.

Rëer yi ci rot guir

(Mk 13:32-37; Lk 17:26-30, 34-36)

³⁶"Acin raan njic aköl bï käkkä röt looi. Na cok atuuuc nhial, ayi Wënde, ka cik njic. Ee Wä e rot yen ajiç ye. ³⁷Bën Manh Raan abi ciët kewäär loi rot wäär piiñ Noa. ³⁸Ee ninkä, aboordit nhom tuej, koc aake rëer ke mit puöth, ke ye luui ruëi ku yei yet aköl le Noa riäi yic, ³⁹ku e cïn kën njic yet të bïi aboor. Ku muçu koc ebën. Yen abi ciët bën Manh Raan aya. ⁴⁰Tëen na cok koc karou luui dom yic, ke raan tök yen abi nyaai ku nyieej raan dët piny. ⁴¹Ku diaär karou lui tétök aabi ke tiej tök nyaai, ku nyieej tiij dët piny.

⁴²"Këya, guierkë röt ku tiëerkë nhiiim, rin wek aa kuc aköl bï Bänydun bën. ⁴³Yen acit kén na raan la baai njic të bï cuär bën thïn waköu, ka rëer ke yiën, ku ciü cuär päl bï kakké nyaai. ⁴⁴Ke week aya, wek aa dhil rëer we tit, rin acák njic ye nen bï Manh Raan bën.

Njic Bäny ku loi luɔide akölaköl

(Lk 12:41-48)

⁴⁵"Na ye këya, yenza alony path ku njic käj apei, bï bëny nyäänj paande, bï kacke aa gäm miëth akölaköl? ⁴⁶Alony mit guöp, alony bï bëny yök ke loi luɔide apath të dhuk yen! ⁴⁷Alëk we, abi alony kënë tääu kakké yiic ebën. ⁴⁸Ku alony ciü luɔide bï njec looi, rin yen ye tak lön ciü bänyde bï lac dhuk, ⁴⁹ku kuc koc pan bëny ciëej, ku ye cool wieet kek koc dek e määu, ⁵⁰ke bänyde abi la luät yeguöp aköl ciü ye tak lön yen aköl bï yen bën. ⁵¹Ku yeen abi bëny tém awuöödit, ku met të rëer koc rec thïn, e tëen koc aa rëer ke dhiau ke ñeny kelec."

Kääj nyiir kathiäär

25 Ku ben Jethu kääj dët thööth, ku thööj bäány Nhialic elä, "Nyiir kathiäär aake ci kakkén ye kek mer lööm ku lek yan thiëek yic. ²Kam e nyiirkä, nyiir kadhiëc aake pel nyin, ku nyiir kadhiëc aa ciü nyin pel. ³Nyiir aa bëlka aake ci mermerken lööm ku cik miök

dít muk. ⁴Ku nyíir ḥic kāj aake muk mermerken ku miök dít tet aya.
⁵Nawēn ka athiéék gääu bī cī lōc bēn, goké tōc bīk nin.

⁶“Nawēn wēer ciel yic, ke piŋ duɔɔt, ‘Athiéék abō, bāk ayeer ku luɔrké!’
⁷Go nyíir awēn kathiäär röt jót kedhie ku dēepké mermerken. ⁸Go
 mermer nyíir aabēl cī dēp apath rin cīn kek yiic miök. Goké nyíir kökkä
 lim, ‘Miacké yo ē miök, mermerkua aacií dēp.’ ⁹Goké bēer, ‘Miök acií yo
 thöñ, lak tē ye miök yaac thín bāk la ȳɔɔc miökdun.’ ¹⁰Go nyíir aabēl la
 bīk la ȳɔɔc miök, ku go athiéék guɔ lōk bēn kecök. Go nyíir awēn cī röt
 guuir la kal yic kek athiéék tēwēn dieer yai thín, ku thiök kal thok.

¹¹“Nawēn la nyíir awēn cī la ȳɔɔc miök dhuk ke cōt, ‘Bëny, Bëny, ḥany
 yo kal thok!’ ¹²Go athiéék bēer, ‘Ye wek yïnja?’ Wek aacä ḥic!’

¹³Ku wit Jethu wētde élä, “Rēerké we cī röt guuir, rin wek aa kuc aköl
 bī ȳen bēn.”

¹⁴Ku ben Jethu kääj dēt ben thööth ku lueel, “Bääny Nhialic abi thöñ
 ke mony la keny wun dēt, cā aluɔɔnyke cōol ku gēm ke wēeu bī kek lōk
 luui. ¹⁵Ku yik aluɔny tök tim buɔɔt. Ku gēm alony dēt tim thiärdhiëc, ku
 gēm alony ye kek diäk tim thiäär. Acī wēeu tek kēya cīt tē ḥic ḥek luui
 thín, ku jiél bī la keny. ¹⁶Go alony cī yiék tim buɔɔt, wēeuke la luɔɔi ku
 yōk tim buɔɔt dēt. ¹⁷Ku lui alony cī gäm tim thiärdhiëc cīmēn alony wēn
 aya, ku yōk tim thiärdhiëc dēt. ¹⁸Ku la alony cī gäm tim thiäär wēeu
 bānyde la wuɔɔt piny ebēn.

¹⁹“Nawēn ke bānyden jōl dhuk, ku cōol aluɔɔnyke bī wēeuke bēn
 kuëen nyin. ²⁰Go alony wāär cī gäm tim buɔɔt bēn ku lueel, ‘Bëny, wāär
 yin acä gäm tim buɔɔt, ku ēmēn tūj, ȳen acī tim buɔɔt dēt juak thín.’
²¹Go bānyde leec luɔɔiden peth cī looi ku lueel, ‘Yin acī wēeu lik ḥic
 muk apath ku juak keyiic, kēya ēmēn yin aba tääu kājuëc yiic ba ke
 muk. Bäär rēerku yo mit puɔth yodhie.’

²²“Ku ben alony cī gäm tim thiärdhiëc bēn ku lueel, ‘Bëny yin acä
 yiék tim thiärdhiëc wāär le yin keny, ku ȳen acī lōk luui ku juak tim
 thiärdhiëc dēt thín.’ ²³Go bëny leec luɔɔiden cī ḥic looi ku lueel, ‘Yin
 alony puɔth kāj tiit apath. Yin acī kālik tiit apath, ku ēmēn yin abī tääu
 kājuëc nhiiim, bāär miet puɔu ē bānyde yic.’

²⁴“Go raan cī tim thiäär lööm bēn ku lueel, ‘Bëny, aca piŋ lōn ye yin
 raan col puɔu rap kēc puur tem, ku kuany kāk ke kēc ke weer piny.
²⁵Kēya, ȳen acī riɔɔc ku la wēeu ku wēeu tem, ku kuany kāk ke kēc ke weer piny.
²⁶Go bëny lēk ye élä, ‘Alony rac, ku ye adak rot aya. Na ḥic lōn
 ye ȳen rap tem, rap kēc puur, ku lōn ye ȳen kāj kuany, ku aa kēc pok.
²⁷Ḥuöt yin acī wēeu kiie dhiel gäm raan ḥic luɔi wēeu, na la dhuk ciëen,
 ke ya yōk wēeu kiie ke cī keyiic juak. ²⁸Nyaaké wēeu tēnē ye ku gämke

ke raan la tim buɔɔt. ²⁹Rin raan kälik ɳiec muk abi käkke juak yiic, ku raan cīi kāj ye ɳiec muk, abi kēden tō thīn nyaai. ³⁰Ku cuatkē alony reec kēnē muɔɔth yic ayeer, ku tēen dhiēeu abi tō thīn, ke kac yelec.'

Luŋdit

³¹"Aköl bī Manh Raan bēn ke duaar, ku atuuc nhial ēbēn ke cath ke ye, abi nyuc thönyde nhom ke duaar pan Nhialic, ³²ku thäi ēbēn aabī guëer yenhom. Ku aabī tek yiic akuut karou, cimēn raan la thök, yen amēl ku apiyem tek thook. ³³Ku tēeu amēl köjden cuēc ku apiyem köj cam. ³⁴Ku Bēny abi kōc kääc lɔj cuēc lēk, 'Bäk, kōc cī Wä dɔɔc ku lömkē bääny cī guiir tēnē we tēwääär ciek piny. ³⁵Wēn cī cōk ya nōk, wek aacä muɔɔc kēcam. Ku wēn cī rou ya nōk wek aacä muɔɔc kēdek, ku wēn ye yēn jäl, wek aacä lor pandun, ³⁶ku wēn cīn yēn lubo wek aacä ruɔk kōu, ku wēn tueeny ya wek aacä la neem, ku wēn cī ya mac, wek aacä bēn tīj.'

³⁷"Ku kōc wēn aabī wētde dhuk nhom elä, 'Bēny, yī cuk tīj nen yī nēk cōk buk yī muɔɔc kēcam? Ku nēk rou yī buk yī muɔɔc kēdek, ³⁸ku cuk yī tīj nen ke yī bō keny yic buk yī lor? Ku yīn acīn lubo goku yī ruɔk kōu? ³⁹Yī cuk tīj nen ke yī tuany, ke yī cī mac buk yī la neem?' ⁴⁰Ku abi Bēnyŋaknhom lēk ke, wēt yic alēk we, 'Kēriēec ēbēn cäk luɔi raan tök kam wämäthkiē thiikä, aa cäk luɔi ya aya.'

⁴¹"Ku abi lēk kōc lɔj cam, 'Aa wek kōc cī cieen, jälkē ē tēn bāk la many dēp yic akölriēec ēbēn, many cī guiir tēnē jōŋrac ku atuɔɔcke ēbēn. ⁴²Rin wäär nēk cōk ya, wek aa kēc ya muɔɔc kēcam, ku nēk rou ya ku wek aa kēc ya muɔɔc kēdek. ⁴³Ku wäär yēn ē jäl ku wek aa kēc ya gɔɔŋ pandun, ku yēn ya cīn kōu alath, wek aa kēc ya ruɔk kōu, ku yēn a ya cī tuaany, ku mac ya ku wek aa kēc bēn bāk ya neem.' ⁴⁴Ku kōckui aya aabī thiēc, 'Bēny, yī cuk tīj nen ke yī nēk cōk ku rou, ku ye nen yī bō keny yic, ku cīn alanh ceŋ, ku tuany yī ku mac yī ku yīn akēcku kony?' ⁴⁵Ku abi bēer, tēnē ke, 'Wēt yic alēk we, kēriēec ēbēn kēckē luɔi wämäthkiē thiikä, ka kēckē luɔi yēn aya.' ⁴⁶Ku keek aabī la tē bī ke reem thīn akölriēec ēbēn, ku kōc path aabī la tē bī kek pīr thīn akölriēec ēbēn."

Amat nēk Jethu

(Mk 14:1-2; Lk 22:1-2; Jn 11:45-53)

26 Nawēn cī Jethu thök jam kek kōcken ye buɔɔth, ke lēk ke,
²"Cimēn ɳic wek ye, Yan Ayum cīn yic luɔu abi yecök jōok nīn karou bī bēn. Ku Manh Raan abi luɔm tēnē kōc rec bīk piäät tim cī rīiū kōu."

25:29 Mt 13:12; Mk 4:25; Lk 8:18 25:30 Mt 8:12; 22:13; Lk 13:28 25:31 Mt 16:27; 19:28

25:46 Dan 12:2 26:2 B.bei 12:1-27

³Kaam awën ke kœcdit käk Nhialic ku kœcdit baai Itharel, aake mët pan raandiit käk Nhialic col Kaipa, ⁴ku guirkë të bï kek Jethu dam thïn ke ciï njic ku näk. ⁵Ku luelkë, “Acuk dñm aköl yai. Yok aabi tüit bï kœc kañ jäl, rin na dñmku, ke kœc njoot yai yic, tädë ke kœc juëc aa thär kek yo.”

Maria aci të theek yen Jethu thïn nyucøth (Mk 14:3-9; Jn 12:1-8)

⁶Tëwën rëer Jethu Bethanië pan raan atuet col Thaimon, ⁷ke tik bëtëwën mith yen, ke muk töny koor ci cuëec tiom ril la yic miök njir ye yççc wëeu juëc apei, ku kuem thok ku luuñ miök Jethu nhom ébën. ⁸Go kœc Jethu buçøth puöth dak wën tüj kek kënë, ku jieemkë kamken, “Yenjö tuuk yen miök njir?” ⁹“Miök njir kënë njoot aci yaac wëeu juëc ku gëm wëeu kœc njör.”

¹⁰Go Jethu kë luelkë njic, ku lueel tënë ke, “Pälkë, yenjö nyieeny wek ye? Kë ci looi tënë ya yen tiñ, ee këpath apei. ¹¹Kœc njör aabi rëer kamkun akölaköl, ku yen aciï bï rëer kek we akölaköl. ¹²Wën luuñ tiñ kënë miök yaguöp, ee looi käya bæ tœc bï guäpdië guiir bï jal thiök. ¹³Wek alëk yic, kuat të bï Wët Puöth Yam piööc thïn pinynhom, kë ci tiñ kënë looi, abi ya lueel bï ye atak.”

Judath aci Jethu yaac (Mk 14:10-11; Lk 22:3-6)

¹⁴Nawën ke raan tök kam atuuuc kathiäär ku rou, col Judath Ithkariöt la tënë kœcdit käk Nhialic ¹⁵ku lueel, “Yenjö bæk yiëk ya të thön yen we Jethu?” ¹⁶Gokë gäm wëeu juëc. Ku jöł të bï yen Jethu dñm thïn wic.

Jethu aci miëth yai cam kek atuööcke (Mk 14:12-21; Lk 22:7-14, 21-23; Jn 13:21-30)

¹⁷Nawën aköl tuej Yandit Ayum cïn yic luuñ, ke kœc Jethu buçøth bëtëne ye, ku thiëckë, “Ye tënén wic bï yok miëth yai guiir thïn tënë yi?”

¹⁸Go bëér, “Lak geeu tënë njekdit ku lëkkë ye, ‘Aye Bänyda lueel, aköl bï luɔidië thök aci bën. Ee paandu yen abi yen Yan Ayum cïn yic luuñ cam thïn kek kœckiën ya buçøth.’”

¹⁹Go kœc è biööth kë ci Jethu lëk ke looi, ku guirkë miëth yai.

²⁰Nawën la thëi bën ke Jethu nyuc kek kœcken ye buçøth kathiäär ku rou bïk mith. ²¹Tëwën mith kek ke lueel Jethu, “Wek alëk yic, raan tök kamkun abä luom.”

²²Gokë puöth riääk apei ku gëikë, ku thiëckë tök-tök, “Makei! Ye yic? Ye yen Bëny?” ²³Go Jethu bëér, “Ee raan tök kamkun lut yecin kek ya

26:7 Lk 7:37-38 26:11 L.rou 15:11 26:15 Dhäk 11:12 26:23 Wk 41:9

aduök yic, yen ë raan bï ya gaany. ²⁴Ee yic, Manh Raan abi nök cït të cï gät ye riënke athör theer yiic. Ku raan bï ye luom abi gum apei! Ku anuëen tënë ye diët këc kanj dhiëeth.”

²⁵Ku Judath aya, éci Jethu thiëec, “Raan piööc, ye ya?” Go Jethu bëér, “Ee yi.”

Guirku röt apath buk guöp Bëny rɔm

²⁶Tëwën mith kek, ke Jethu lõm ayup ku dɔɔc ku bëny yic, ku gëm kocken ye buɔɔth ku lueel, “Lömkë kënë, ku camkë, kënë ee guäpdië.”

²⁷Ku lööm aduj cï thiäj muön abiëc, ku leec Nhialic ku gëm ke ku lueel, “Dëkkë thïn ebën.” ²⁸“Kënë ë riemdië, riem döör kek Nhialic, bï kuërin bï adumuööm koc ebën päl piny. ²⁹Alëk we, yen aciï bï ben dek muön abiëc pinynhom tën kek we, yet aköl bï yok ye dek yodhie pan Nhialic.”

Jethu aci kë bï Pîter ye jai lueel

(Mk 14:27-31; Lk 22:31-34; Jn 13:36-38)

³⁰Nawën cik jäl thök ke ket waak ku lek gon Olip cök.

³¹Ku lueel Jethu tënë ke, “Wek kackië, wek aabi kat ya ë wëér kënë cimën kewäär cï gjöt athör theer wël Nhialic yic elä, ‘Yen abä abiöök col anäk ku amël aabi weer.’ ³²Ku të cï yen rot jöt ranj yic, ke yen abi kanj la Galilia ba we la tiit thïn.”

³³Go Pîter lueel tënë Jethu, “Yen aciï bï kat të cok koc ebën kat yi!”

³⁴Go Jethu bëér, “Alëk yi, ee wëér kënë, ke thon ajith këc kiu, yin abä jai arak diäk.” ³⁵Go Pîter dhuök ye, “Na cok ya nök kek yi, ke yin acä bï kanj jai.” Ku lueel kocken kök ye buɔɔth ebën këya.

Jethu arjöök ke njic lɔn bï ye nök

(Mk 14:32-42; Lk 22:39-46)

³⁶Kaam wën ke Jethu kek kocken ye buɔɔth la të col Jethemani, ku lueel tënë ke, “Nyuööckë tën, ku yiënkö, yen ala tœen ba la röök.” ³⁷Ku cɔɔl Pîter ku wëët Dhubedï karou, ku jol rëér ke nök atiëel, ku dhiëeu apei yepuöü. ³⁸Ku lueel tënë ke, “Yen adhiau puöu apei, ee thou guöp. Rëërkë tën ku yiënkö.”

³⁹Ku le tuej tëthin-nyɔɔt, ku rëëny rot piny ke gut yenhom piny ku röök elä, “Wä, na lëu rot ke yi col këreec tit ya aciï bö. Ku acie wët piändië, ee wët piändu.”

⁴⁰Nawën ke dhuk tënë ke kadiäk ku yok ke ke nin. Go lueel tënë Pîter, “Niëenkë! Cäk yiën tëthin-nyɔɔt? Yenjö ye wek nin këlä? ⁴¹Yiënkö ku rjöökkë bï we ciï them jakrec. Puöu ë gam ku guöp acin riel.”

Yerjö ye wek nin kälä? (26:40)

42Ku ben jäl ku le röök elä, “Wä, na cii kereec kënë jiël, ke wët piändu abï rot looi.” **43**Ku ben dhuk tënë ke, ku ben ke yök ke nin, rin ci nin ke göök apei.

44Goke nyääj piny ku ben jäl, ku ben la röök cimën awën, kën ye kek diäk. **45**Ku dhuk tënë kocken ye buçoth ku lueel, “Ijot we nin! Lääñkë? Tën nin aci thök, tiëñkë Manh Raan aci luöm koc rec. Emën të bï ya jal thön koc rec aci yëët. **46**Raan că luom aci bën. Jatkë röt, lokku buk röml!”

Jethu aci däm

(Mk 14:43-50; Lk 22:47-53; Jn 18:3-12)

47Tëwën ijot jiëem yen, ku Judath raan töj koc atuuc kathiäär ku rou yëët. Ku yeen ë cath kek koc juëc muk paal ku atuel, ke ci kocdit kæk Nhialic ku kocdit baai tooc. **48**Ku Judath aci koc awën cath kek ye, lëk të bï kek raan wickë bik bën däm ijiec thïn, elä, “Raan ba muööth ku ciëem yen ë raan wiëckë. Damkë ku kuathkë.”

49Kaam wën yëët Judath, ke la tënë Jethu nyin yic ku lueel, “Bëny,” ku muööth ku ciim. **50**Go Jethu bëér, “Mäthdië, loi kënë bï yin ë tën.” Go koc awën bën ku dämkë Jethu ku derkë. **51**Go raan tök kam koc awën rëér kek Jethu palde miëët bei, ku tök alony lui pan raandit kæk Nhialic yic, abi teem yic wei. **52**Go Jethu lëk ye, “Dhuök paldu teden awën, koc ye wic bik koc nök, aabï thou aya käya. **53**Cäk ë tak lön nadë, ka lëu ba Wä thiëec bï ya tuç atuuc nhial juëc apei bik ya bën kony? **54**Ku na ye

këya, ke wël athör theer Nhialic bï röt tieej, wël ye lueel ka dhil rot looi këlä?”

⁵⁵Ku kaam wën ke lueel Jethu tënë ke elä, “Cäk bën we muk atuel ku paal bák ya bën döm, ciët ya ye raan koc rum? Yen ee rëér kek we akölaköl ya piööc koc luaj Nhialic, ku wek aa käc ya döm. ⁵⁶Ku kënë aci rot looi bï kë cï gjt athör theer wël Nhialic yiic yenhom tieej.” Ku jol kocken ye buooth ébën nyääjn piny ku ketkë.

Jethu aci yäth luŋ bány Itharel yic

(Mk 14:53-65; Lk 22:54-55, 63-71; Jn 18:13-14, 19-24)

⁵⁷Ku jol koc awën cï Jethu döm, Jethu yäth pan Kaipa luk yic, cï bány kák Nhialic Itharel, ku koc piööc lööj kenhüim mat thïn. ⁵⁸Ku Piter è biöth, ke mec koc cök ciëen agut të yëët yen pan bëny luk yic. Ku nyuuc kek koc bëny tiit, ku jol rëér bï kë lui Jethu tij. ⁵⁹Bány luk ku kocdít kák Nhialic aake cï nyuc bïk Jethu wic guöp awuöc cï looi, rin bï kek ye tem thou. ⁶⁰Ku acin awuöc cïi bën yök, cök alon ye koc juëc ye luom lueth, ke wëlken akëc röm. Nawën ke koc karou jöt röt, ⁶¹ku luelkë, “Acuk piñ ke lueel, ‘Yen abi luaj Nhialic kënë thuör piny, ku na ye aköl ye nün diäk ke yen abi dët buth nyiende.’”

⁶²Go Kaipa raandit kák Nhialic rot jöt ku thiëec Jethu, “Cin wët dhuk nhom è wël cï lueel yïguöpkä yiic?” ⁶³Go Jethu biet. Go Kaipa ben lëk ye, “Yin athiëec rin Nhialic ba lëk yo lön ye yin Raan cï lœc ku dœc, Manh Nhialic.”

⁶⁴Go Jethu lëk ye, “Ee yic, cït të ca luël ye. Ku ajoit lëk we ébën lön èmën yet tueej, wek aabi Manh Raan jäl tij ke cï nyuc cuëny Nhialic njic kän looi ébën, ku bïi puol nhüim nhial.”

⁶⁵Go Kaipa aläthke ret yiic yeköu ku lueel, “Acii Nhialic tcoñ guöp. Yenjö ñot wicku koc kök bï ben jam kák cï looi èmën? Ku wek aaci të tcoñ yen Nhialic thïn piñ. ⁶⁶Yenjö yen wëtdun?” Gokë bëér, “Ala guöp awuöc, adhil nök.”

⁶⁷Ku jol koc kök aa ñuööt nyin ku guutkë kecin. Ku lëk koc kök ye tewen ye kek ye gut, ⁶⁸“Raan cï lœc ku dœc, mœek raan yi gut?”

Piter ajei Jethu

(Mk 14:66-72; Lk 22:56-62; Jn 18:15-18, 25-27)

⁶⁹Kaam wën jnot rëér Piter piiny kal yic pan bëny, ke nyen lui pan Kaipa bï tënë ye ku lueel, “Yiin aya, yin yi rëér kek Jethu raan Galilia.”

⁷⁰Go jai kenhüim ébën ku lueel elä, “Yen acii raandun ye lueel njic dien. Ku kë ye lueel acä cak deet yic aya.” ⁷¹Ku ler ayeer. Go nyen dët

alony bën ku lëk koc awën kääc thïn, “Mony kënë ë ye rëer kek Jethu raan Nadharet.”

⁷²Go Pieter ben jai ku kuëej ku lueel, “Yen akuc mony kënë.”

⁷³Ku kaam awën, ke lueel koc kääc thïn tënë Pieter, “Ee yic, yin ë raanden rin yin ë raan Galilia, yin ë jam cimenden.”

⁷⁴Go Pieter rot ben kuëej, “Nhialic abä nök të ciï yen yic luel! Yen akuc raan jieem wek riëmke!” Nyin yic tewen ke thon ajith kiu. ⁷⁵Go Pieter kewäär ci Jethu lëk ye tak. “Tuej ke thon ajith këc kiu, ke yin abä jai arak diäk.” Ku ler ayeer ke ci guöp yär ku dhiëeu.

Koc Itharel aaci Jethu gaany tënë Pilato

(Mk 15:1; Lk 23:1-2; Jn 18:28-32)

27 Nayon nhiäk rial yic, ke bánydit kæk Nhialic, ku kocdit baai mët të bik luöi Jethu ku bik nök. ²Gokë rek ku kuëethkë tënë bánydit Pilato, raan Roma.

Judath aci thou

(Luci 1:18-19)

³Nawën le Judath, raan wäär gçny Jethu tij, lön ci Jethu tem thou, ke riääk puöu apei ku dhuk wëeu ke ci ye riöp ciëen tënë bány luk. ⁴Ku lueel, “Yen aci kérac looi rin ci yen raan cïn guöp awuöc luom ë lueth.” Gokë bëer, “Ee wëtdü, acin këda thïn.”

⁵Go Judath wëeu cuat kal luaj Nhialic yic, ku le rot nöök.

⁶Go bány kæk Nhialic wëeu kuany ku luelkë, “Aci path buk wëukä mat wëeu ye juaar yiic yön Nhialic, rin ye kek wëeu ë riem.” ⁷Ku jölkë të bi kek wëeu luogi thïn guëek yic. Nawën ke matkë yic bik piny ye ke tiöp wec thïn koc cuëc ë töny, gçoc ë wëukä, ku bi ya të ye koc thäi ci thou Jeruthalem thiöök thïn. ⁸Ku ë yen kë ye dom kënë cöol, ke cöol, “Tiöm Riëm,” agut ya akölé.

⁹Ku kënë ci Jeremia, raan kæk Nhialic tij, lueel elä theer aci yenhom tiësij,

“Aaci wëeu lööm, wëeu kek ke ci koc Itharel gam bi ya kek

gçoc yeen,

¹⁰ku gçoc kek piny raan cuëc ë töny cimën ci Bëny ye lëk yen.”

Pilato aci Jethu thiëec

(Mk 15:2-5; Lk 23:3-5; Jn 18:33-38)

¹¹Ku Jethu ë kääc Pilato nhom. Go Pilato thiëec, “Ye yin Bënyjaknhom koc Itharel?”

Go Jethu bëér, “Ee ḡen, cít tē ca luël ye.” ¹²Ku acín wët cí bëér wël juëc ke ye bány Itharel lueél yeguöp. ¹³Go Pilato thiëec, “Cíi käjuëc cí yi gaanykä ye piŋ?”

¹⁴Go Jethu biët ke cí wët Pilato bëér. Go Pilato gäi apei.

Jethu ací tém thou

(Mk 15:6-15; Lk 23:13-25; Jn 18:39-19:16)

¹⁵Ruöön የebën, aköl Yan Ayum cín yic luɔu, bënyajaknhom ee raan tök kam koc cí mac lony, tē wic koc baai ye bï lony. ¹⁶Ku ይruöön kënë raan cí kärec apei looi col Barabath ይ mac. ¹⁷Nawën cí koc kenhüim kut, ke thiëec Pilato ያlā, “Yeja wiëcké ba lony ténë we, ye Barabath aye Jethu, ye col Raan cí lōc ku dōc?” ¹⁸Rin ee ኃic Pilato lōn ይ yen tieel yen ይ thön kek Jethu ye.

¹⁹Tëwën cí Pilato nyuc thönyde nhom luk yic, ke tuc tieŋde wët, “Duk them ba yithok mat raan cín kë cí wuööc kënë guöp, këde ይ bën የanhom kecít nyuöth wën akjöu bā pën nün.”

²⁰Ku koc ater Jethu aake koc kuööt thook bïk lëk Pilato bï ya Barabath yen lony, ku col Jethu anäk. ²¹Nawën thiëec Pilato ke, “Yeja kamken karou wiëcké ba lony ténë we?” Gokë lueel, “Ee Barabath.”

²²Go Pilato ke thiëec, “Yejo ba looi ténë Jethu raan ye lueel ka cí lōc ku dōc?”

Gokë rek yic የebën, “Apiëet tim cí riüu kōu.”

²³Go Pilato ke ben thiëec, “Yejo? Ye awäc እö cí looi?” Gokë ben rek yic röldit apei, “Apiëet tim cí riüu kōu.”

²⁴Nawën tiij Pilato ke cii bï lœu, ku tiij aya ka aliääp bï rot looi, ke col piiu ku lœök yecin kenhüim ke deei kek የebën ku lueel, “Thon ይ raan kënë aliu yacın! Arëer wecin.”

²⁵Gokë dhuöök ye የebën ke ke cí puöth dak, “Riemde abi täu yocin ku miëthkua cin aya.” ²⁶Go Pilato Barabath lony. Ku wën cí yen apuruuk yöök bïk that ku ኃakké nhom kucooth, ke gëm ke bïk la piäät tim cí riüu kōu.

Apuruuk aaci Jethu bui

(Mk 15:16-20; Jn 19:2-3)

²⁷Go apuruuk Pilato, Jethu kuaath pan bënyajaknhom. Ku jol apuruuk የebën gëöm piny. ²⁸Ku dëkké aläthke bei ku rukké alanh thith lual yeköö. ²⁹Ku cuëcké kou ku እek kek yenhom, ku tëëuké wai ciinden cuëc. Ku gutké kenhïol piny yenhom bïk nyucooth ciët lecké ku buiké, “Mädhö Bënyajaknhom, Bëny Itharel.” ³⁰Ku ኃuutké guöp ku yuupké nhom wai.

31 Wën cï kek ye jal bui këlä, ke dëk alanh wën bei, ku dhukkë aläthke yekjöu. Ku kuathkë bïk la piäät tim cï rïiu köu.

Jethu acï piäät tim cï rïiu köu
(Mk 15:21-32; Lk 23:26-43; Jn 19:17-27)

32 Tëwën le kek të ye koc la nök thïin, ke räm kek mony col Thaimon raan pan Thirene, gokë dñm riel bï tim cï rïiu ket. **33** Ku yeetkë të col Golgotha. (Ku wëtde yic, gɔn la gueŋ-ŋeŋ cït apen nhom raan.) **34** Ku gëmkë Jethu muɔn abiëc cï liäap wäl kec col gal bï dek, nawën thiëep ke kuec ye.

35 Gokë piäät tim cï rïiu köu, ku cuëtkë gëk bïk aläthke tek kamken. **36** Ku jölkë rëer bïk tiit. **37** Ku jölkë awuɔc yekë tak ke cï Jethu looi göt yenhom nhial tim cï rïiu köu élä, “KËNË Ë JETHU BËNYJAKNHOM ITHAREL.” **38** Ku piëëtkë cuër karou kek Jethu tiim cï rïiu kööth aya, raan tök lɔŋ cuëc ku raan tök lɔŋ cam.

39 Ku jölkoc ke ye tëek tewën, Jethu aa cuiit ku latkë ku luelkë, **40** “Cie yin wäär ye lueel lɔn bï yin luaj Nhialic thuör piny ku buth nün kadiäk! Kony rot të ye yin Manh Nhialic! Bäär piny tim cï rïiu köu!”

41 Ku bui koc kæk Nhialic, ku koc gät lõöoj ku kocdit baai. **42** “Ee koc kök kony ku cïi rot kony! Cie yen Bënyjaknhom Itharel? Col abö piny tim cï rïiu köu émën, ku abuk jäl gam! **43** Yeen è Nhialic njööth, col ajol Nhialic kony émën të wic yen ye. Rin aye lueel élä, yen è Manh Nhialic.”

44 Agut cuër awën cï piäät tiim kööth kek ye, ee yekë tɔɔn guöp aya.

Jethu acï thou ayic
(Mk 15:33-41, 44-49; Jn 19:28-30)

45 Nawën aköl ciel yic ke muööth loi rot yet tääj aköl pan awën.

46 Nawën tääj aköl ke Jethu cöt röldit, “*Eli, Eli, lama thabakthani?*” Ku wëtde yic, “Nhialicdië, Nhialicdië, yeŋjö pël yin ya wei.”

47 Nawën piŋ koc kök ke käac è ténë, ke luelkë, “Mony kënë acol Elija.”

48 Go raan tök kat ku lut alath muɔn wac yic, ku tëeu wai thok ku ȳɔɔk Jethu thok.

49 Ku lueel koc kök, “Titku buk tij lɔn bï Elija bën bï bën kony!”

50 Ku jölk Jethu kej apei ku thou.

51 Kaam wën ka alanh ye gëëj bï luaj Nhialic tek yic alɔŋ thïin reet yic rou, jɔɔk nhial yeet piny. Ku loi ayiëëkyiëëk dït rot ku yér piny yic.

52 Ku ȳany rëj kenhiüm, ku gup koc juëc, koc path wäär cï thou aaci bën pïr ku jötkë röt. **53** Ku wën cï Jethu rot jöt, ke jiël rëj nhïüm ku lek Jeruthalem ku nyuthkë röt koc juëc.

27:34 Wk 69:21 27:35 Wk 22:18 27:39 Wk 22:7; 109:25 27:40 Mt 26:61; Jn 2:19 27:43 Wk 22:8
27:46 Wk 22:1 27:48 Wk 69:21 27:51 B.bei 26:31-33

⁵⁴Nawën tüj bëny apuruuk ku apuruukken ke tit Jethu, ayiëëkyiëëk piny ku käk cï röt looi ëbën ke riöc apei, ku luelkë, “Yeen ë Manh Nhialic guöp alanden.”

⁵⁵Diäär juëc aake tő thïn, ku keek aake daai tëmec. Wäär rëér Jethu Galilia, ë ye diäärkä buçoth bïk miëth aa looi tënë ye. ⁵⁶Kam ë diäärkä, Maria Magdalena ku Maria man Jemith ku Jotheep, ku jol a man wëët Dhubedï aake tő thïn aya.

Jethu aci thiök

(Mk 15:42-47; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42)

⁵⁷Wën col piny, ke mony ajak gen Arimatheo cöl Jotheep cï wët Jethu gam bö. ⁵⁸Ku ler tënë Pilato ku thiëec guöp Jethu bï la thiök. Go Pilato lëk apuruuk bïk gäm ye. ⁵⁹Go Jotheep guöp Jethu bëëi piny tim kïöku der alanh yer, ⁶⁰ku tëëu raj cï wec kuur yic. Ku lœr kuur dïttet raj thok ku jiël. ⁶¹Maria Magdalena ku Maria dëëtë aake cï nyuc ke cï kenhïim wël raj.

Kœc tit raj

⁶²Nawën aköl Dätem aköl bö aköl Dhiëc cök, ke kœcdit käk Nhialic ku kœc akut Parathï la tënë Pilato, ⁶³ku luelkë, “Bëny, acuk tak, wäär pïr aluenh kënë éci lueel élä, ‘Yen abi ben pïr nïn kadiák cök.’ ⁶⁴Kéya, lëk apuruuk bïk raj tiit apath yet aköl ye nïn diák, rin bï kœcken ye buçoth guäpde cïü kual ku törkë tënë kœc lön cï ye jöt thou yic. Ku luenh ciëen abi dït apei tënë luenh tueñ.”

⁶⁵Go Pilato lëk ke, “Calkë apuruuk bïk raj la tiit apath cït të wïc wek ye thïn.”

⁶⁶Gokë la ku buthkë raj thok ku thanykë thok ë kiënden ku tëëukë apuruuk raj nhom bïk tiit.

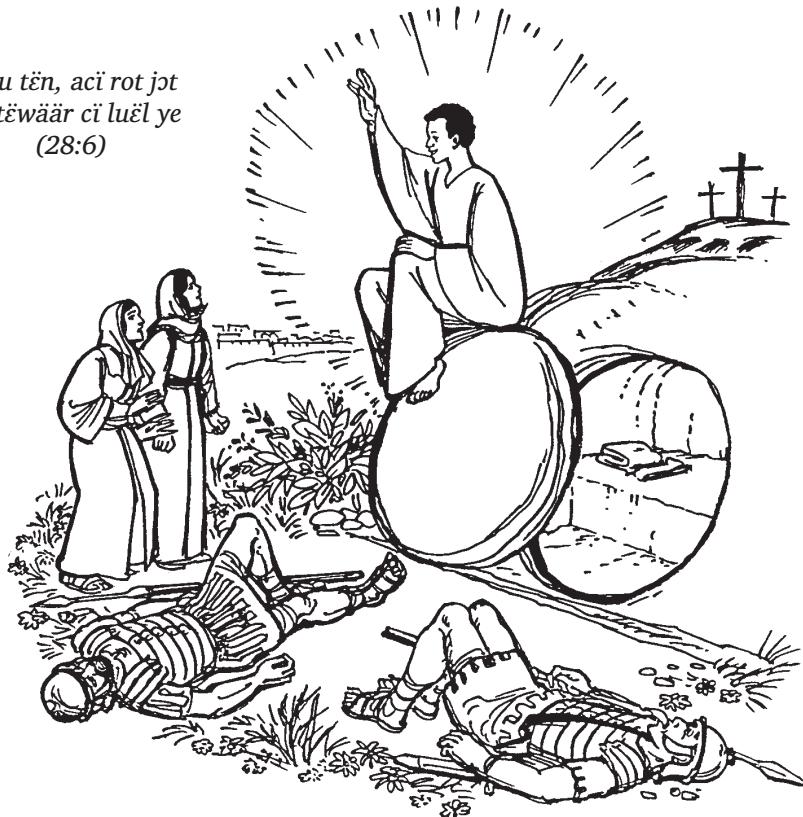
Jethu aci rot jöt raj yic

(Mk 16:1-10; Lk 24:1-12; Jn 20:1-10)

28 Nayon nhiäk rial aköl Nhialic ke Maria Magdalena ku Maria dëëtë, la bïk raj la neem. ²Ku kaam awën ka ayiëëkyiëëk piny dït apei loi rot, ku bö atuny Nhialic ku lœr alel wei raj thok, ku nyuuc yenhom, ³ke ceñ alëth yer apei la toptop, ku dëp nyin cït ye deñ bier. ⁴Go apuruuk puöth jieth ku riööckë apei abik ril wei ciët kœc cï thou.

⁵Go atuny Nhialic jam tënë diäär ku lueel, “Duökkë riöc, anjeec wek aa wïc Jethu wäär cï piäät tim cï riïu. ⁶Aliu tën, aci rot jöt cït tewäär ci luël ye. Bäk, tiëjkë tewäär cï ye tääu thïn. ⁷Lackë la bæk la lëk kœcken

*Aliu tën, acii rot jöt
cüt tewäär ci luël ye
(28:6)*

ye buçoth, ‘Lən ci yen rot jöt raŋ yic ku ala Galilia bïk la röm thïn.’ Lak lëkkë ke käya.”

8 Go diäär jäl raŋ nhom ke ban kekõõth ke ci riööc, ku keek ke mit puõth aya, bïk thok rieen tënë kocken ye buçoth.

9 Kaam awën ke Jethu räm ke ke ku lueel, “Bï döör arëer kek we.” Gokë bën tënë ye ku cuetkë röt piny yenhom ku dömkë cök ku dorkë. **10** Go Jethu lëk ke, “Duõkkë riöc,” “Lak lëkkë wämäthkië bïk lac la Galilia të bï yok la röm thïn.”

Apuruuk aaci kë ci rot looi la lueel

11 Tëwën ñoot diäär dhël yic ke la geeu, ka apuruuk abëk, apuruuk ke tit raŋ yiic, la geeu ku lek bány lëk kák ci röt looi ëbën. **12** Go bány Itharel amat ccoj. Nawën cik kë ci rot looi jääm yic, ke matkë yic bïk apuruuk gäm wëeu juëc apei, **13** ku bïk lueel, “Lən ë niin kek nawën ke koc Jethu buçoth bï wakjou ku kualkë guäpde yo nin. **14** Ku na piñ Bënyjaknhom ë wët kënë, ke yok aabi jam ke ye bï ciën këreec yok we.”

¹⁵Go apuruuk wëeu dɔm ku jɔlkë wët awën cï bany ke kuɔjöt thook aa lueel. Ku jɔl wëtden thiëi kɔc Itharel yith. Ku ë yen kë yekë lueel agut ya aköl.

Jethu aci rot nyuöth kocken ye buɔoth

¹⁶Nawën ke kocken ye buɔoth kathiäär ku tök löony dhöl bik la Galilia. Ku lek gɔt nhom tē cï Jethu lëk ke bï kek la rɔm thìn. ¹⁷Tëwën tüj kek ye ke dorkë, ku kɔc kök keyiic aake diu ciët cie Jethu ayic. ¹⁸Go Jethu rot cuöt ke ku lueel, “Yen aci yiëk riel nhial ku piny. ¹⁹Lak pinynhom ëbën ku lëkkë kɔc wëtdië. Ku miackë kenhiim Rin Wun, ku Wënde ku Wëi Nhialic, ²⁰ku piɔɔckë ke bik käjuëc ca lëk we gam. Ku muɔkkë wenhiim lɔn yen abi rëer kek we akölaköl yet thök ë piny.”